

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΔΕΣΝΙΔΑ Γ. ΜΑΝΩΛΙΚΑΚΗ
ΧΑΝΙΑ 1969

ΠΗΓΑΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΧΑΝΙΑ

15

ΜΑΪΟΥ

1932

ΕΤΟΣ Α' ΤΕΥΧΟΣ 1

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 3

Στου **ΕΜΜ. Β. ΦΟΥΡΑΚΗ**

Θά βρῆτε τὸ μόνον Εὐγευστον καὶ
ἀδλαβὲς σιγαρέττον

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

(Ὁδὸς Κισσάμου)

ΞΕΝΟΙ!!

Θέλετε καθαριότητα, περιποίηση καὶ
ἡσυχία; μόνον στὸ Νεοσύστατον

Ξενοδοχεῖον **ΚΝΩΣΣΟΣ**

(ἔναντι λουτρῶν)

Μία ἐπίσκεψις στὸ

“ΤΡΟΥΒΙΑ,,

(Προκουμαία)

ΘΑ ΣΑΣ ΜΕΙΝΗ ΑΒΕΧΑΣΤΗ

ΑΝΔΡ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΙΣ

Διπλωματοῦχος Μηχανικός

(Μπιτσάξιδικα)

Τὰ στερεώτερα ὑλικά

διὰ οἰκοδομικὰς ἐργασίας μόνον στὸ

Ἡλεκτροκίνητον Ξυλουργικὸν

Ἐργοστάσιον

ΑΝΤ. Μ. ΒΑΣΙΛΑΚΗ

(Ἡρόδοτος ὁδοῦ Κισσάμου)

Γλυκίσματα

Με τὰ πιὸ ἀγνότερα ὑλικά κατα-
σκευάζει μόνον τὸ Ζιχ)πλαστεῖον

τοῦ **ΚΩΝ. ΕΜ. ΑΝΙΤΣΑΚΗ**

(Γωνία Κάλε—Καπιοῖ)

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΑΡΧΟΝΤΑΚΗΣ

Εἰδικὸς Ἱατροῦς

Διὰ Συφιλιδικὰ Δερματικὰ καὶ
Γυναικολογικὰ Νοσήματα

(Ὁδὸς Σχοινοπλοκάδικα Γ' πάροδος)

Μόνον ἡ Ἐξωτερικὴ ἐμφάνησις

προκαλεῖ τὸν Θαυμασμὸ καὶ δείχνει

τὴν καλαισθησίαν τοῦ ἀτόμου σας

“Ὅλοι καὶ ὅλες

Στου **ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗ**

(Ἐμποροράπτης)

Ἐναντι Αὐτικῆς ἐκκλησίας

ΤΣΙΜΕΝΤΑ

“ΗΡΑΚΛΗΣ - ΟΛΥΜΠΟΣ,,

ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΣ

Πάροδος ὁδοῦ Κισσάμου

Τὰ κομψότερα

Εὐθυνότερα καὶ στερεώτερα

Ἐποδήματα μόνον στοῦ :

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ

Ὁδὸς Παπληματάδικα

ΑΝΩΝΥΜΟΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

(Ὁδὸς Κισσάμου)

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
- ΧΑΝΙ
- 11810Αδελφών Δημητρίου Τέκκου *ΣΑΛΚΑ*

Καὶ τῶρ' ἀκόμη, ὅταν κάποιες ἀστρο-
φωτὲς νύχτες, ἀνοιξιάτικες, μοσκο-
βολημένες ἀπ' τὸ μῦρο τῶν ἀνθῶν, ποὺ
ξεχύνεται στὴ γλυκεῖα μονοτονία τους
μὲ τῆς πνοῆς τοῦ ζεφύρου, στὸ ξενυχτι-
σμένο εἶναι μου χύνουν ἓνα ἀπ' ἴλδ, θλι-
βερὸ, θέλγητρο, βαλσαμωμένο ἀπ' τῆς
πηγῆς τῶν πόνων, ποὺ πιότερο θωρῶ
στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας παρὰ στῆς ἡμέ-
ρας τὸ θόρυβο..... στῆς ζωῆς τὸ ζαλο-
φρόντισμα.....

Ἄνοιξη! τὸ χωριὸ ἔ-
χει πάντοτε χάρη. Τώρα
μάλιστα τὴν ἀνοιξη, ποὺ
ἡ μυρουδιὲς τῶν ἀνθῶν
ξεχύνονται μὲ τὸ παρθέ-
νο φύσημα τοῦ μπάτη ἡ
νύχτες τοῦ ἔχουν ξεχωρι-
στὸ θέλγητρο· ἀκοῦς
μακριὰ τῆς παθιάρικης
στροπῆς κάποιου τραγου-
διοῦ ξενύχτιδων πάνω
στοὺς ἐξῶστες βλέπεις
τὴν ὁλόδροση, ἀπλοϊκὴ
μορφὴ κάποιας ὄνειροπό-
λου χωριατοπούλας, ἐνῶ
ψηλὰ τ' ἀστέρια λαμπιρί-
ζουν ξεναμμένα καὶ φοί-
βη προβαίνει περίφανη
μέσα ἀπ' τὰ κλαδιὰ τῶν
μεγάλων δένδρων.

* *

Ἔτσι ἦταν καὶ τότε.

Ὁ μπάτης φουσοῦσε ἀρμανικὰ στὰ
φυλλώματα σὰν ἀκομπανιαμένο κιθά-
ρας στὸ θλιβεροτραγουδο μιᾶς παρέας ξε-
νύχτιδων, ποὺ ἐξυμνοῦσε τοὺς πόνους τοῦ
ἔρωτα. Ἦσαν δυὸ: ὁ ἓνας, νέος, μὲ ὡ-
μορφα χαρακτηριστικὰ καὶ ὁ ἄλλος, πιδ
μεστωμένος, κρατοῦσε ἓνας εἶδος κανο-

ναρχικοῦ ἤχου στὸ γλυκὸ ἀμανὲ τοῦ
ἄλλου, ποὺ ἡ βαρυτονάλε φωνὴ τοῦ ἀ-
ναπάλλονταν σὲ ἀηδονολάλητες γλυκο-
στροφὲς στὴν ἐρμιὰ τῆς θείας νύχτας.

Στὸν ψηλὸ ἐξώστη τοῦ ἀπέναντι σπι-
τιοῦ, μέσα ἀπ' τῆς γάστρες τοῦ βασιλι-
κοῦ καὶ τ' ἀνθισμένου γερανοῦ, μιὰ μι-
κρούλικια μορφὴ, διαγράφονταν, ποὺ
τοῦ σκοταδιοῦ τὸ μυστήριό καὶ ἡ μελω-
δικὴ γλύκα τοῦ ἀμανὲ, ποιδὲς ξέρει τί εἶ-
δους ἐπίδραση εἶχαν στὴν τρυφερὴ ἐ-

κείνη καρδούλα καὶ τὴν
ξεθάρειναν νὰ δείξῃ τὴν
ὑπαρξή της σὲ κείνο τὸ
μέρος καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἀ-
κατάλληλὴ ὥρα.

* *

Πλάϊ, τὸ φτωχικὸ σπι-
τάκι βουτηγμένο στὸ σκο-
τάδι, ἰράνταζε νεκρὸ ἀπὸ
ζωὴ. Κι' ὅμως ἂν τὸ περι-
βάλλον του δείχνεται ἔτσι,
μέσα του κάποια ψυχὴ
ξαγρυπνᾷ βουτηγμένη
στοὺς ἀτέλειωτους ρεμ-
βασμούς κάποιου ὀνει-
ρου.....

* *

Ἀντίκρου, κάτου στὸ
δρόμο, τὸ τραγοῦδι τῶν
νέων ἐξακολουθεῖ παθιάρικο, κάτω ἀπ'
τὸν ψηλὸ ἐξώστη τῆς νέας, ποὺ συνεπαρ-
μένη ἀπολαμβάνει τοὺς ἤχους του.

* *

Μέσα στὸ φτωχικὸ σπιτάκι, πίσω ἀπ'
τῆς κουρτίνες τοῦ παραθυριοῦ, μιὰ γυ-
ναίκα ἀκουμπισμένη στὸ περβάζι ρίχνει
νοσταλγικὰ βλέμματα στοὺς τραγουδι-
στάδες κι' ἀπομένει σὲ ρεμβώδικα στά-
ση, λὲς κι' εἶχε συνεπαρθεῖ κι' αὐτὴ ἀπ'

ΕΚΑΕΝΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΠΑΝΩ ΑΠ ΤΟΝ ΤΑΦΟ ΜΟΥ

Ὅταν τὰ φύλλα κίτρινα θὰ
πέτουν ἕνα-ἕνα
Καὶ δὴ θάρθῃς δὲ μνήματα
ζητώντας τὸ δατρὸ μου,
Στὴν ἄκρη ποῦ θὰ τὸν εὕρῃς θὲ
ναῦρης ἠνθρωμένα
Καὶ λίγα ἀκόμη λούλουδα,
δοτλιδι ὑπερνόν μου!...
Τὰ λίγα ἐκεῖνα λούλουδα κόψε
γιά τὰ μαλλιά σου·
Γιατ' εἶνε ἀπ' τὸ δατρὸς μου
ὁτὸ κῶμα ἠνθρωμένα·
Εἶν' τὰ τραγοῦδια ποῦ ἤθελα
νὰ πῶ στὴν ἄγκαλιά σου·
Εἶν' ὅσα εἶχα νὰ δοῦ πῶ καὶ
δὲν δόχω εἰπωμένα.

STECCHETTI

τὸ μαγευτικὸ σκοπὸ. Τὸ σπινὸ φῶς τοῦ ἀναμμένου καντηλιοῦ, ποὺ καίει ψηλὰ μπρὸς, στὸ κονοστάσι φωτίζει ἀμυδρὰ τὸ ἐσωτερικὸ τῆς κάμαρης· δίπλα ἓνας παλῆς σαρακοφαγόμενος καναπὲς ἓνα στανιδένιο κρεβάτι καὶ τὸ παράθυρο μὲ τὰ παληὰ μισοσπασμένα καὶ ἀραχνιασμένα τζαμόφυλλά του, ποὺ πάνω του ἀκουμπᾷ ἓνα σῶμα ὄχι καλύτερο ἀπὸ τὸ ἄθλιον περιβάλλον του. Ἐνα τόσο δα σωματάκι μ' ἓνα τραγικὸ ἐξόγκωμα πίσω στὴν πλάτη, λίγο πὶδ κάτω ἀπ' τοὺς ὤμους. Ὁ λαμὸς τῆς, χωμμένος μέσα στὸ κενὸ ποὺ σχηματίζει ἡ καμπούρα εἶναι ἓνα μὲ τὸ κεφάλι, ποὺ τὸ πλαισιώνουν ἀραιὲς γκριζες τρίχες καὶ ἓνα πρόσωπο, σὰν ζωωμένο κυδῶνι, μεθύο ὀλογάλανα, σχεδὸν ἄσπρα, μισοκλεισμένα μάτια, ποὺ φαίνονται βυθισμένα σὲ βαθειὰ νάρκη, λὲς κι' ἡ ζωὴ τὰ ἐγκατέλειψε γιὰ πάντα, καθὼς τὰ θωροῦσες στὴν ὄνειρόπλανη στάση τους.

Εἶναι ἡ καμπούρα ἡ φτωχὴ γεροντοκόρη, ποὺ κανεὶς δὲν δίνει πεντάρα γιὰ τὸ εἶναι τῆς. Μόνη ἔτσι περνᾷ τὸν καιρὸ τῆς κλεισμένη στὸ σκοτεινὸ δωμάτιο σὰν νὰ φοβᾶται μὴν τὴν δοῦν· δὲν ἔχει, βλέπετε, τὸ θάρρος νὰ δείξῃ τὴν ἀσχίμια τῆς... κι' ἔτσι περνοῦν οἱ τραγικὲς ὥρες τῆς....

* *

Τὸ τραγούδι σῶπασε· ἡ καμπούρα κινήθηκε τώρα καὶ κάρφωσε τὰ μάτια τῆς στὸ νέο ποὺ ψιθύριζε πρωτάκουστα ἔρω τόλογα κάτω ἀπ' τὸν ψηλὸ ἐξώστη, ποὺ ἓνα ἀγγελικὸ προσωπάκι πρόβελνε, ναζιάτικο τώρα, κάτω ἀπ' τῆς ἀμφίβολες ἀχτίδες τοῦ προβέλλοντος φεγγαριοῦ.

Ἡ καμπούρα κυττοῦσε-κυττοῦσε ἀγόρταγα τὸ θέαμα. Εἶδε τὸ σμίξιμο τῶν δύο ψυχῶν κι' ἓνα τρυφερὸ χαμόγελο διαγράφηκε στὰ μαραμένα χεῖλη τῆς, δειχνώντας ἓνα—δύο κτρινισμένα σαπόδοντα καὶ ὕστερα μιὰ νεκρικὴ χλωμάδα χύθηκε στὸ πρόσωπο, ἐνῶ στὰ σβυσμένα μάτια τῆς μιὰ παράξενη ἀναλαμπὴ φάνη-

κε καθρεφτίζοντας κάποιο κρυφὸ τῆς ψυχῆς πόνο....

Μακριὰ τὰ τραγούδια τῶν ξενύχτιδων ἀνταλοῦσαν κι' ἡ νύχτα κυλοῦσε.

Δίπλα στὸ παράθυρο ἡ καμπούρα ἐξακολουθοῦσε τὴν πλανεμένη στάση τῆς κι' ὁ νοῦς τῆς πετοῦσε μακριὰ, μακριὰ... τόσο μακριὰ ποὺ μπροστά τῆς ἄρχισε νὰ ξεπροβάλλῃ μιὰ ἄλλη ζωὴ, μιὰ ζωὴ ποὺ ποτὲ δὲν εἶχε φαντασθεῖ καὶ μόλις τώρα νοιώθει τὴν εὐτυχία τῆς...

Ὡ τί ὦραία ποὺ ἦταν!

....Ἐνα δωμάτιο ἐπιπλωμένο ἀρχοντικά, μὲ κατακάθαρα τζάμια στὰ παράθυρα καὶ μεγάλα στῆρ στὰ διάκεια. Στὴ μέση ἓνα μεγάλο τραπέζι, μὲ ὠραῖες γάστρες, γιοματες ἄνθια καὶ στὸ βάθος ἓνας καναπὲς ἀπὸ κόκκινο βελούδο καὶ πάνω του ξαπλωμένη μιὰ καμπούρα, ὄχι σὰν αὐτὴ τὴν τώρα· μιὰ ἄλλη μιὰ πὶδ γλυκεῖα κοπέλα, ἓνα μπουμπου δεκαοχτὼ χρονῶ, μὲ λιγερόκορμο ἀνάστημα, δροσὰτο πρόσωπο, μάτια ὀλόμαυρα γιομάτα φωτιά, μακρυὲς ξανθὲς πλεξοῦδες καὶ ὀλόλευκο ἄνθινο φόρεμα ποὺ οἱ τροβαδοῦροι τῆς νύχτας μαγεμένοι τονίζουν αἶνους...αἶνους στὸ κάλος τῆς.....

.....Τὸ ὄνειρο μεγάλωνε!

Τὰ τραγούδια ἀντιχοῦσαν ἀκόμα κάτω στὸ δρόμο. Ἡ λευκὲς ἀκακίης σκορποῦσαν εὐωδιὲς καὶ τὰ ρόδα ξάνοιγαν μυροβόλα στὶς ἀπαλὲς πνοὲς τοῦ μπάτη στέλλοντας τὰ δῶρα τους σ' αὐτὴ, τὴ βασίλισσα τῆς νύχτας, ποὺ ἀκουμπισμένη στὸ γαλιστερὸ περβάζι τοῦ ἀρχοντικοῦ παραθυριοῦ, ἔκανε κι' αὐτὴ ἀκόμα τὴν περίφανη ἀδελφὴ τοῦ Φοίβου νὰ θαυμάζῃ ἀπὸ ζήλεια τῆς ἀκτίνες τῆς...

Κάτω ὁ δρόμος γεμάτος νειοῦς. Στίβα ὁ φόρος τῆς λατρείας....

Ἡ νύχτα προχωροῦσε....Ἡ καμπούρα ἀναγεγνῆ, ἔτρεχε στὴν πλανεμένη ὄνειροφαντασία τῆς καὶ τὰ λιγωμένα μάτια (Συνέχεια καὶ τέλος εἰς τὴν 16ην Σελίδα)

ΙΩΣΗΦ ΤΑΡΤΙΝΗΣ

(Μια μουδική ιδιοφυΐα, τὰ πρῶτα δῆματα, ἀπὸ δικηγόρου μουδικὸς, ἐρω-
τές του ἀπαγωγὴ τῆς ἀγαπημένης του,
δ' ἓνα μοναστήρι, Περιοδεῖτες του, Δρά-
δης του, ἡ περιφύκη δονάτα τοῦ δια-
βόλου.....

* *

Στὸ καλλιτεχνικὸ στερέωμα τῆς Ἰταλίας
μέσα στὰ τόσα λαμπερὰ ἀστέρια λάμπει κι' ἓνα
ἐντελὸς, ξεχωριστὸ γιὰ τὴ γλυκεῖα φωτεινὰ
του καὶ τὴ δύναμη τοῦ φωτός του:

Ὁ Ἰωσήφ Ταρτίνης. Γεννήθηκε στὸ Πιρὰ
νον τὸ 1692. Κατ' ἀρχὰς
μαθήτευσε στὸ κολλέγιο τοῦ
Capo d'Istria ὅπου σπούδα-
σε καὶ τὰ πρῶτα μουσικὰ τοῦ
τόξου.

Ἡ οἰκαγένειά του ἤθελε
νὰ τὸν κάμῃ κληρικὸ, ἀλλὰ
μπρὸς στὴν ἐπίμονη ἀρνησὴ
του τὸν ἔστειλε εἰς τὸ Πανε-
πιστήμιον τοῦ Παταύτου νὰ
παρακολουθήσῃ νομικὰς σπου-
δὰς. Φοιτητὴν τὸν βλέπομε νὰ
παραμελῇ τὰ νομικὰ μαθήμα-
τά του γιὰ νὰ παραδοθῇ σ' αὐ-
τὸς δύο πάθη του, τὴν μουσικὴ
καὶ τὴν δουλαικία.

Ἐνῶ φοιτοῦσε στὸ Πατά-
υτον ἠγάπησε καὶ ἀντιγαπή-
θη ἀπὸ μίαν νεαρὰν συγγενῇ
τοῦ ἐπισκόπου τῆς πόλεως
τὴν ὁποίαν κατῴρθωσε καὶ ἐ-
νυμφεύθη κρυφίως... Ὁ Ἐπί-
σκοπος προσδεβλημένος τὸν
κατηγόρησε ἐπὶ ἀπάτῃ καὶ
ἀπαγωγῇ. Τόσον δὲ τὸν ατε-
δίωξε—εἶχαν μεγάλη δύναμη
τότε οἱ κληρικοὶ—ὥστε τὸν
ἠνάγκασε νὰ καταφύγῃ στὸ
Πιράνον σ' ἓνα συγγενῇ του
σκευοφύλακα ἐνὸς μοναστη-
ριοῦ τῆς πόλεως. Αὐτὸ χρόνια
ἀσκητικὰ πέρασαν ἀπὸ τότε
ὥσπου ἓνα τυχαῖο περιστατι-
κὸ τοῦ χάρισε τὴν ἐλευθερίαν
καὶ ἔβηλε... τελεία στὰ βῆσα
αὐτοῦ.

Μιὰ μέρα ἔψελνε κάποια μονωδία σ' ἓνα

ξωκλήσι τοῦ μοναστηριοῦ, ὅπου γιὰ καλὴ του
φυσικὰ—τύχη στὸ φύσημα τοῦ ἀέρος σηκώθη-
κε τὸ παραπέτασμα, πίσω ἀπ' τὸ ὁποῖον ἔψελ-
νε, καὶ τὸν εἶδε κάποιος ἀπὸ τὸ Πατάυτον ποὺ
μαρτύρησε τὸ καταφύγιό του.

Ὁ ἐπίσκοπος τὴν ὥρην ποὺ στὸ διάστημα τῶν
δύο χρόνων εἶχε ἀλλάξῃ γνώμη, γιὰ ν' ἀποφύ-
γῃ νὰ σκάνδαλα ἔκρε, μαζὺ μὲ τὴν ἀφροσύ-
νην τῶν ἀμαρτιῶν καὶ τὸ γάμο, δημοσίᾳ πλέον τοῦ
Ταρτίνου καὶ τῆς ἀνεψίᾳς του. Εὐτυχισμένο τῷ
ρα τὸ ζευγάρι καταφεύγει στὴ Βενετία ποὺ
φάνταζε σὰ μιὰ νύκτα μουσικῆς γιὰτὶ τότε ἦσαν
ἐκεῖ πάρα πολλοὶ ἀντιπρόσωποι τῆς θείας τέ-
χνης. Ἐκεῖ ἄκουσε πολλοὺς διακεκριμένους

μουσικοὺς μεταξὺ τῶν ὁποίων
καὶ τὸν ὀνομαστὸν τότε Φλω-
ρεντίνον Βερατινὴν. Τόσον
δὲ ἐθαύμαζε τὴν τέχνην τοῦ
περίφημου μουσικοῦ ποὺ ἀρχί-
σε νὰ ἀμφιβάλῃ γιὰ τὴν ἀξία
τοῦ ἑαυτοῦ του. Γι' αὐτὸ ἔπα-
ψε πιά νὰ παίζῃ δημοσίᾳ διό-
τι καὶ μὲ ζῆλο ξανάρχισε τῆς
μουσικῆς σπουδῆς του. Χρόνια
παιδεύθηκε στὴν ἐκμάθησιν
τῆς τέχνης τοῦ ὥσπου μιὰ μέ-
ρα ἔνοιωσε τὸν ἑαυτοῦ του
γνώστη τῆς τέχνης τοῦ τόξου
ἐνοιωσε πῶς γι' αὐτὸν δὲν ὀ-
πάρχει κανένα μυστήριον ἀνε-
ξιχνίστου στὴ τέχνη. Τὰ εἶχε
ἀποκτήσει ὅλα: ἀκρίβεια, ἐκ-
τέλεισι, ποιότης ἡχοῦ, λεπτό-
τητα, δύναμη, ὅλα, ὅλα, τὰ
εἶχε...

Τέλειος μουσικὸς πιά ἀνά-
λαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς μουσι-
κῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀν-
τωνίου εἰς τὸ Πατάυτον. Ἐ-
πὶ τῆς σιγῆς Πράγα ἀπ' ὅπου,
σὲ λίγο χρόνο, ἐπανῆλθε εἰς
τὸ Πατάυτον ὅπου ἔμεινε μέχ-
ρι θανάτου του. Ἐκεῖ, στὸ
Πατάυτον, ἴδρυνε καλλιτεχνι-
κὴ σχολὴν ποὺ ἔγινε ὀνομα-
στὴ σ' ὅλη τὴν Εὐρώπην. Ἀπ' αὐτὴ τὴ σχολὴν ἐγέρθησαν μαθη-
ταὶ ποὺ μετὰ ἔγιναν μεγάλοι
διδάσκαλοι. Ὁ Ταρτίνης δὲν

ἦταν μονάχα μιὰ φυσιογνωμία ἐξόχου μουσικῆς
ἐκτελέσεως ἀλλὰ κι' ἓνα κύμα ποὺ γεννοῦσε

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

ΑΝΘΟΜΙΛΗΜΑΤΑ

Σήμερα στοὺς ἀγρούς, μεσ' τ'
(ἀγρία κρίνα,
πλάι στὰ μυρωμέν' ἀνθάκια κα
(θισμένους
ἀν μ' ἀγαπᾷ, μὴν ἔξερουν ἴππο-
(τα καὶ κεῖνα
σκύβοντας τὰ ῥωτοῦσα....δακρυ-
(σμένους

—

Μὰκεῖνα πεισματάρικα σω-
(ποῦσαν
καὶ τὸνα στ' ἄλλο γέρνοντας μὲ
(χάρη
καί τι ψιθύριζαν.....ἴσως κι' αὐτὰ
(μ' ἐμὲ γελοῦσαν
.....ἴσως ὁ πόνος μου νᾶις καὶ
(κεῖνα συνεπάρει

—

Κι' ἔτσι, ἀπλά, καθὼ, πετιόνταν
(ἀπ' τὸ χῶμα
οἰωπηλὰ, μοῦ στέλναν ὅλα τους
(τὰ μῦθα.
Τάχα τραγοῦδια μοῦστελναν ἀπ'
(τῆς ἀνάπης σου τὸ δῶμα
ἢ ὑμένιους ἀπελπισίαις τονίζαν
(σιτῆς ψυχῆς τὴ λύρα;

ΔΡΟΣΟΣ ΑΝΙΜΟΣ

κόσμους μουσικούς ἀριστουργηματικούς. Ήταν συνθέτης. Μὰς ἔφισε ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ σονάτες καὶ συμφωνίες ὑπὸ τὸν τίτλον· «Ἡ τέχνη τοῦ τόξου». Μέσα σ' αὐτὸ τὸ διῆλλο ὑπάρχει καὶ ἡ περίφημη σονάτα τοῦ διαδόλου, ἕνα ἀληθινὸ ἀριστούργημα. Ὁ τίτλος της ἔχει τὴν ἀρχὴν σὲ κάποια ἀρχαία λαϊκὴ παράδοση τῆς Ἰταλίας. Λέγεται ὅτι: τὸ καιρὸ ποῦ ὁ Ταρτίνης βρισκόταν στὸ μοναστήρι εἶδε ἕνα δράκοντὸ σκοτεινὸ καλὶ τοῦ πλημμυρισμένο ἀπὸ κόκκινο καὶ πρᾶσινο θαμπωτικὸ φῶς. Μιὰ πνιχτὴ μυρουδιὰ θειαφιοῦ ξεχυνόταν ἀπὸ παντοῦ στὸ καλὶ τοῦ κρότοι μουσικῶδικοι καὶ παράδοξοι σὰν νὰ βγαίναν κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι τοῦ τείραζαν τὴ γαλήνη τοῦ κελιοῦ· ταυτοχρόνως εἶδε τὸ Σατανᾶ, γυμνὸ, μαλιαρὸ, καὶ μὲ δυὸ μάτια σὰ φωτισμένες κλάσσες νὰ τὸν κοιτάζῃ μ' ἕνα μακάβριο χαχανιστὸ. Τὸν εἶδε νὰ κάθεται σταυροπόδι πάνω στὸ ξυλοκρέββατό του. Ὁ Ταρτίνης πρὸ τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ θύμκος ἔχασε τὴν ψυχραιμίαν του. Παρέλυσαν ἡ δυνάμεις του· κρῖνε ἰδρώτας τὸν ἔλυσαν. Τότε, λέγεται, τοῦ χαμογέλασε ὁ διάβολος καὶ πῆρε τὸ δισκί κι' ἔπεξε κάτι ἀλλόκοτες ἀρμονίες.

—Διδάσκαλε, εἶπ. ὁ διάβολος, βλέπεις, πόσο μὲ δφέλησαν τὰ μαθήματά σου; Καὶ ἀμέσως ἄρχισε νὰ πέζῃ τὰ κομμάτια ποῦ ἄρσαν στὸν Ταρτίνης καὶ ποῦ γοητευμένος ἔπαψε πλέον νὰ φοβάται. Μὲ τόση δὲ τέχνη ἔπαιζε ποῦ ποτὲ τὰ ἔργα του δὲν τᾶκουσε ὡραιότερα εἰς ἑκτέλειαν. Οὔτε ὁ ἴδιος μποροῦσε νὰ τὰ πλῆξῃ μὲ τόσην ἐντέλεια.

—Μπράβο ἑωσφόρε, φώναξε κατενθουσιασμένος στὸ πάψιμο τοῦ σατανᾶ. Θὰ μὲ κάμης φαντασμένο γιὰ τὰ ἔργα μου καὶ ζηλότυπο γιὰ τὴν ὑπεροχὴ σου. Θὰ μὲ κάμης νὰ ποτήσω δυὸ ἀμαρτήματα ποῦ ἄφρευτα θὰ μὲ φέρουν στὰ δικαίαιά σου. Σὲ ξορκίζω νὰ μοῦ παίξῃς τῶρα κι' ἕνα κομμάτι ἀπὸ δική σου σύνθεση. Μὲ εὐχαρίστηση θὰ σ' ἀκολουθοῦσα φτάνει νὰ κοῦσῃ κι' ἕνα κομμάτι δικῆς σου ἐμπνεύσεως.....

—Δάσκαλε, εἶπε ὁ διάβολος, δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀρνηθῶ τίποτα.

Κι' ἀμέσως ἔσυρε τὸ τόξο πάνω στῆς χορδὲς· κάθε νότα στάλαζε γοητεία στοῦ Ταρτίνης τὴν ψυχὴ. Μέσα στὴ πνιγερὴ ἐκείνη ἀτμόσφαιρα τοῦ κελιοῦ τοῦ ἀντιχοῦσαν παράδοξοι τόνοι ἐξωτερικεύσεως ὄλων τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων σὲ ἐξάισιο σύνολον. Ὁ Ταρτίνης, στὸ ἄκουσμα τῶν πρωτάκουστων αὐτῶν τόνων, μέσα στὴν παραξάλῃ του, ὥρμησε χάσκοντας πρὸς τὸ σατανᾶ, ποῦ ἐκτελώντας τῆς τελευταῖες μελωδίες του, χανόταν μαζὺ μὲ τὴν πνιχτικὴ μυρωδιὰ τοῦ θειαφιοῦ καὶ τὰ λαμ-

περὰ, κόκκινα καὶ πράσινα, φῶτα....

Μόνος τώρα στὸ καλὶ τοῦ στεκόταν χαινομένος κυτιώντας κάτι στ' ἄπειρο· Προσπαθοῦσε νὰ ξαναφέρῃ στὴ μνήμη του τὴ θεία ἐκείνη μουσικὴ ποῦ ἀκόμα ἀντηχοῦσε στ' αὐτιά του....

Εἶχε ξημερώσει πιά ποῦ τὸν βλέπωμε νὰ καταγίνεται μὲ τὴν σύνθεση τῆς μουσικῆς ἐκείνης συμφωνίας τοῦ Διαδόλου... Τὴν ἄλλη μέρα τὴν ἐξετέλεσε μπρὸς τοὺς τραλλοὺς ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ, μαθητὰς του.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

Εἶναι γνωστὸν πῶς ὁ κεφαλῆνος λογοτέχνης ἦταν φοβερὴ μάστιγα τῆς προλήψεως καὶ τοῦ ἐκμεταλτευτικοῦ κλήρου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πρᾶγμα ποῦ ἔδνε πεδῖον δράσεως στοὺς ἐχθροὺς του, νὰ τὸν περυσιάζον γιὰ ἄθεο, καὶ τοὺς φύλους του νὰ τὸν ἀποστρέφονται. Ὡστόσο αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐπιμένῃ κίττοι ὁ πόλεμος τοῦ εἶχε κυρηχθεῖ, τὸ παρακάτω ἐπιστάδιο μᾶ, δίδει τὸ σταθερὸ χαραχτήρα του. Ήταν ἐποχὴ ποῦ μόνον οἱ πῖδ ἐπιστήθιοι φίλοι τοῦ τὸν ἐπεσκέπτοντο. Μιὰ μέρα ἕως ἀπὸ τοὺς φύλους του ἐπιρεασμένος ἀπ' τὴν πλεξιά των ἐχθρῶν τοῦ λογοτέχνου, τὸν ρωτοῦσε σχετικῶς μὲ τὰ θύματα τῶν ἀρίων ἀπαιτώντας ἁκριβὴ ἐξηγήσιν μάλιστα.

Ὁ Λασκαράτος γελώντας εἶπε: Δὲν γνωρίζω τί θέλεις νὰ πῇς θαῦμα!

—Θὰ προσπαθῇσω νὰ σοῦ ἐξηγήσω ἀπάντησε ὁ ἐπιμένων ἀπλοϊκὸς φίλος του: Ὑπόθεσε, ὅτι περιμένεις στὸ ἀντικρινὸ πεζοδρόμιο ἕναν φίλον σου. Ἐξαφνα, ἀπὸ τὸ τέταρτο πάτωμα ἑνὸς σπιτιοῦ πέφτει ἕνα παρκαθούφυλλο καὶ σὲ ἐγγίζει κατὰ τὴν πτώσιν του χωρὶς νὰ μὲ πληγώσῃ πῶς τὸ δνομάζεις αὐτό;

—Ἀποτριπὲν δυστύχημα! ἀπαντᾷ ἀπαθῶς ὁ Λασκαράτος.

Ὁ φίλος τοῦ τὸν κύτταζε ἐκπληκτος καὶ μετὰ ξανάπε: —Πολὺ καλὰ, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι τὴν ἐπομένην τὸ ἴδιο παρκαθούφυλλο τὴν ἴδιαν ὥρα ἐγγίζει ἐκ νέου χωρὶς νὰ σὲ πληγώσῃ;

—Ἀπλῶς σύμπτωσιν.

—Μὰ ἂν καὶ τρίτην φορὰν συμβῇ αὐτὸ; ἐρωτᾷ χάνων τὴν ὑπομονήν του ὁ ἄλλος.

—Τρεῖς φορές, τὸ ἴδιο παρκαθούφυλλο, τὴν ἴδιαν ὥρα καὶ μὲ τὰ ἴδια ἀποτελέσματα;... Μὰ τότε θὰ ἔλεγα ὅτι αὐτὸ εἶναι....

—Εἶναι; ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ φίλος του.

—Μιὰ συνήθεια!.

ΜΕΤΑ ΕΝΑ ΑΙΩΝΑ

— « Ἐκστράτευσον πάραντα κατὰ τοῦ Μεσολογγίου καὶ ἀντὶ πάσης θυσίας κυρίευσον αὐτὸ, ἄλλως ἢ κεφαλὴ σου θὰ πέσῃ. »

Ἦταν ἡ διαταγὴ ποῦ ἔλαβεν ὁ Κιουταχῆς, ἀπὸ τὸν Σουλτάνον Μαχμούτ, ὁστις δὲν ἤθελε νὰ φανῇ ὁ στρατὸς του κατώτερος τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ποῦ τὸν δι-οικοῦσε ὁ Ἰμβραήμ στὴν Πελοπόννησο.

Ὁ Στρατάρχης, ἀπὸ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1822, ἐπεχείρει νὰ πολιορκήσῃ τὴν πατρίδα τοῦ ἀντιστρατήγου Παπούλα, κατωρθώσας τὴν πολιορκίαν τὴν ἀνοιξιν τοῦ 1825.

Πέρασε ἓνας, ὁλόκληρος αἰὼν καὶ ὁ Μεσολογγίτης ἐκεῖνος ἀντιστράτηγος ποῦ εἶχε τεθῇ ἀρχηγὸς τῆς στρατιᾶς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐξεδικεῖτο τώρα τὴν Κιουτάχειαν ἢ ὁποία ἦτο πατρίς τοῦ Τούρκου ἐκείνου στρατάρχου.

Ἡ ἱστορία ἀνταπέδιδε τὸ φιλοφρόνημα.

Πάνω στὸ ἡλιοβασίλεμα τῆς 27ης Ἰουνίου τοῦ 1921, ποῦ ἄρχιζε σιγὰ σιγὰ νὰ σκοπιδιάξῃ μὲ κεῖνη τὴν ἡσυχίαν ποῦ φωνιάζει πάντα στὸ μέτωπο, ἦρθε μιὰ ξαφνικὴ διαταγὴ καὶ ἀναστάτωσε ὅλους τοὺς φρουροὺς τοῦ μετώπου.

Ὅλα τὰ τμήματα καὶ ὅλοι οἱ διάφοροι σχηματισμοὶ ἐτέθησαν εἰς κίνησιν. Περί τίνος ἐπρόκειτο κανένας δὲν ἤξευρε· ὁ ἓνας ῥωτοῦσε τὸν ἓναν καὶ ὁ ἄλλος τὸν ἄλλον. Δὲν διήρκησεν ὅμως πολὺ ποῦ ἔσκασε ἡ μπόμπα τοῦ μυστικοῦ καὶ ἀνακούφισε ὅλους τοὺς ἀδυμονοῦντας.

Ἐξόρμησις!

Ἡ λέξις ἐξόρμησις διεδόθη ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρο στὸ ἄλλο. Ὅλοι νοιώσανε μιὰ χαρὰ ἀφάνταστη ποῦ ξεσποῦσε μέσ' ἀπ' τὸ βαρυγώμημα τῆς πολεμικῆς ἀμυνας γιὰ τ' ἦσαν πλασμένοι ἐπιθετικοὶ.

Ὁ Ρωμηὸς, ποῦ ἀρρέσκεται πάντα στὸν πόλεμο κινήσεως καὶ ξεκινᾷ γλεντῶντας καὶ χοροπηδῶντας ὥσάν νὰ πηγαίνει σὲ κανένα γάμο, ὀίχνηται μανιωμένα στὸν ἐχθρὸ του γιὰ νὰ τελειώσῃ μιὰ ὥρα ἀργότερα.

Ἔτσι καὶ τώρα ἀρπάζοντας τὸ ὅπλο στὸ χέρι του, καὶ μὲ τὴ διαταγὴ ποῦ τοῦ δίδουν ὀρμᾷ, σὰν φτερωτὸς, γιὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν σκλαβωμένη ἐκεῖνη Φρυγικὴ πόλιν καὶ τὰ σκλαβωμένα τῆς φυλῆς του ἐδάφη ποῦ τὰ κατέχουν οἱ ἐχθροὶ του.

Τὸ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ συν)χου κ. Τσιρογιάννη μικτὸν ἀπόσπασμα

τῆς ἐννάτης μεραρχίας τὸ ὁποῖον εἶχε νὰ διεξάγῃ τὸν σκληρότερον ἀγῶνα, βαδίζει κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ Κιουταχείας,

Διαβαίνει τῆς δύσβατες χαράδρας τοῦ Γκιλτίς καὶ παραμένει πρὸ αὐτοῦ μέχρι τὴν νύχτα τῆς 30ης Ἰουνίου, καὶ τὸ πρῶτον προχωρεῖ βορείως καὶ συναντᾷ μιὰ μικρὰ ἐχθρικὴ δύναμιν τὴν ὁποίαν ἐκμηδενίζει καὶ καταλαμβάνει κατὰ τὸ βραδάκι τὰ ὑψώματα Σουσοῦ—Καγιά.

Τὸ πρῶτον ὁ μαχητὴς διαβαίνει περίφανα ἀπ' τὰ ὑψώματα τοῦ Κιρὲξ—Ντάγ, καὶ πέρνει τὸ νάμαξωτὸ δρόμο τῆς Κιουταχείας καὶ εἰσέρχεται στὴν πρώτη ἐχθρικὴ γραμμὴ τοῦ Κιρὲξ—Ντάγ πεδιάδα.

Ὁ ἐχθρὸς ἀρχίζει τὴ βολὴ τοῦ πυρο-

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

« Ἄν τὰ αἵματα χαρίζουν
ὁτοὺς λαοὺς ἐλευθερία,
μὲ τὸ αἷμα τῆς ἡ Κρήτης
γράφει ἄδωδετη ἱστορία. »

Τὸ μαρτυρικόν τῆς αἵμα
ἀπὸ χρόνους παλαιοὺς
ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ ὅλους
ἐλευθέρους τοὺς λαοὺς. »

Π. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ

βολικού του με κάποια ξαφνική λύσσα που ξεσπᾷ σ' ἓνα ἀτέλειωτο καὶ γρήγορο βομβάρδισμα φραγμοῦ, καὶ προσπαθεῖ ἀδιάκοπα νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ ἀπ' τὸ φτερούγισμά τους.

Οἱ φαντᾶροι μας ῥίχνονται μανιωμέναι ἐναντίον του ἀψηφῶντες ἀκόμη καὶ τὸν θάνατον καὶ ἐξορμοῦν καὶ καταλαμβάνουν τὰ πρῶτα ἐχθρικά χαρᾶκώματα τῆς πρώτης γραμμῆς ἐντὸς εἴκοσι λεπτῶν τῆς ὥρας.

Ὁ ἐχθρὸς δὲν προκάνει νὰ ὀχυρωθῇ στῆς πίσω ἀμυντικῆς του γραμμῆς, γιατί τὸν πλησιάζουν περὶ τὰ τριακόσια μέτρα καὶ ἀρχίζει πλέον ἢ πραγματικῇ ἐκδίκησις καὶ ξεσπᾷ σ' ἓνα φοβερὸ καὶ ἀφάνταστο ματοκύλισμα.

Μήπως ὁ ἴδιος ὁ Μουσταφᾶ Κεμάλ δὲν διηύθυνε τῆς μάχης; Θέλησε νὰ τὰ βάλλῃ μὲ τοὺς περίφανους μαχητὰς χωρὶς νὰ νοιώσῃ τὴν παγίδα πού τοῦ εἶχαν στημένη. Ῥίχτηκε μὲ μανία νὰ ξεσπάσῃ τὴ λύσσα του γιατί νόμιζε πῶς ὅλα τὰ ἐχθρικά του στρατεύματα εἶχαν συγκεντρωθῇ ἐκεῖ, χωρὶς ἀκόμη νὰ ἐννοήσῃ τὸ σκοπὸ τους πού προσπαθοῦσαν νὰ τὸν κυκλώσουν.

Θέλησε νὰ τὰ βάλλῃ μὲ λυσσάρικα λιοντάρια χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του πῶς εἶχε ἀντίκρυσεν τοὺς παληοὺς πολεμιστὰς πού φτερούγιζαν δέκα ὁλόκληρα χρόνια ἀπ' τὸ Νότο στὸ Βορρὰ κι' ἀπὸ τὴ Δύσι στὴν Ἀνατολή.

Καταβάλλει ἀφάνταστες προσπάθειες· καὶ φράζει τὸ πέρασμά τους μὲ τὸ πυροβολικὸ του καὶ μὲ τὰ πολυβόλα του, καὶ μὲ τὴν τριδιπλὴ σειρὰ τῶν συρματοπλεγμάτων καὶ χαρακωμάτων του, προσπαθεῖ κι' ἐπιδιώκει ν' ἀντισκόψῃ τὴ βιαστικὴ προέλασι τοῦ φοβεροῦ ἐχθροῦ του.

Χτυπιέται θανάσιμα ἀπ' τὸ ἐχθρικό του πυρόβολο, πού ἡ προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ του ῥίχνεται ἀδιάκοπα στὴν τέλεια καταστροφή του, κι' αὐτὸς ἀμύνεται μὲ δυνατὴ ὑπομονὴ καὶ καρτερεῖ κάποια ἐλπίδα κρυφὴ γιὰ νὰ τὸν βγάλῃ νικητὴ

προσὰ σὲ κεῖνα τὰ φοβερὰ καὶ λυσσάρικα λιοντάρια πού ξεχύνονται ἐπάνω του νὰ τὸν ξεσχίσουν.

Ἀγανάκτησε πιά τόσες ἡμέρες. Κράτησε δυνατὰ τὴν ἀμυνά του ὡς πού δὲν μπόρεσε πιά νὰ κρατηθῇ γιατί τὸν ἐγκατέλειψε καὶ ἡ κάθε του ἐλπίδα. Ἐνοιωσε τὴν κύκλωσί του καὶ τὸν πῆρε ἡ κατεβασιὰ τοῦ πανικοῦ ἢ ὁποῖα τὸν ὑπεχρέωσε στὴν ἄμεσο φυγὴ του, κι, ἔτσι ἀναγκάστηκε νὰ παρατήσῃ ὅλα καὶ νὰ γίνῃ ἓνα τέλειο παιχνίδι τοῦ ἐχθροῦ του.

Δὲν μπόρεσε πλέον ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴ λυσσάρικη ὁρμή τους καὶ τὸ βράδυ τῆς 3ης Ἰουλίου ὀπισθοχώρησε μὲ τὸ φεγγάρι γιὰ νὰ μὴν πιαστῇ στὰ χέρια τους.

Οἱ μαχηταὶ πού ῥίχτηκαν μανιωμένα καὶ τοῦ ἄρπαξαν νὴ φωληὰ του πού τὴν εἶχε κτίσει πάνω στὰ ὑψώματα τοῦ «Κιρῆζ—Ντάγ, καὶ Γιαλιτζέ—Ντάγ» στέκουν τώρα περίφανοι νικηταὶ καὶ παρατηροῦν τὸν ἐχθρὸ τους πού ῥίχνεται στὸ ἀτέλειωτο φευγικό του.

Ἡ νύχτα ἐκεῖνη βοήθησε τὸν ἐχθρὸ στὴ φυγὴ του, καὶ ἡττημένος πλέον κἀναι φτερά γιὰ τὸ «Ἐσκῆ—Σεχῆρ.»

* *

Τὴν αὐγὴν τῆς 4ης Ἰουλίου οἱ νικηταὶ στρέφουν τὰ βλέμματα κατὰ τῆς πόλεως καὶ προχωροῦν ξεκαθαρίζοντας ὅλα τὰ ἐχθρικά ἐδάφη.

Ὁ ἐχθρὸς πλέον εἶχε ἐξαφανισθῇ· οἱ νικηταὶ βαδίζουν βιαστικὰ γιὰ τὴν κατάληψι τῆς Κιουταχίας.

Ἡ νίκη ἀνοίγοντας ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον, σκόρπαγε παντοῦ τὴ ποθητὴ λευθεριά. Ἐξαλλοὺν τὸ πλῆθος βγήκε στὴν προϋπάντησί τους ἄνδρες γυναῖκες παιδιά καὶ κορίτσια, κλείσανε τὸ δρόμο τῶν νικητῶν ἀπὸ τῆς ζητωκραυγῆς.

Ἡ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν χτυποῦσαν ἀδιάκοπα ἀγγέλουσαι τὴ λευθεριά των. Ἡ ἐκκλησίαις ἀνοῖξαν τῆς πόρτες των κι' εἰδείξαν τὴν εἴσοδό τους στοὺς νικητὰς

Η ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ

Ἡ πρώτη ἀγάπη.....

λάμπει σὸν νοῦ μας
δὲν φωτεινὴ βραδυά.

N. ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

I

Τ' ἄδεται, βουτηγμένα σὸν φωτόλουτρο,
λαμπήριζαν ἀκόμα σὸν χῆν....

Νύχτα μαγεύτρα ἀπειριότατη γιομάτη
γλυκεῖα νάρκη, ἀπλωμένη μυθνηριώδικα
σὸν μικρὸ χωριουδάκι.

Γύρω ἐρημιὰ τ' ἀπαλὰ φύσημα τοῦ μπᾶτη
φέροντας σ' τὴν πνοήν του τὴν εὐωδιά ποῦ
θοροπούσαν οἱ ῥοδανοὶ καὶ τὰ λεμονάνθια,
πλημμύριζε τὴν ἀμόλυπτη ἀμύοδφαιρα κι' ἡ
νύχτα γλυκοέλαμπε μαγευτικῇ.

Κάπου, μακριά, τὸ ἀρχοντικὸ ὑποδατι-
κὸ λαμπροκοπούσε ἀκόμα, βουτηγμένο σὸν
χαρὰ τοῦ δεδωμένου του, κι' ἡ εὐτυχία ξεπετά-
γονταν μέγα ἀπ' τὴν χαρούμενη φωνὴ τῶν
νεονύμφων καὶ τῶν καλεσμένων, ποῦ τὰρα-
ζαν τὴν ἐρημιὰ.

Μέσα σ' τὴν πλατεῖα δάλλα οἱ καλεσμένοι
ρίχναν κάθε δυοτυχία τους σὸν ποῖο καὶ
ἐκνοῦσαν τὰ πάντα, χάρι σ' τὴν μεγάλην γιορ-
τὴ τοῦ ἀρχοντα.

Ναί· ἦταν ἡ μέρα ποῦ ὁ τρανὸς Δεσπότης
τοῦ χωριοῦ πάντρευε τὴν κόρη του μὲ τὸ
γαῖο τοῦ βουλευτῆ τῆς ἐπαρχίας.

Σιγὰ—σιγὰ ἡ φωνὴ πνίγκαν, καὶ οἱ
καλεσμένοι τραβήχτηκαν πιά σπιτία τους.
Τὰ φῶτα ἐδίδυαν καὶ ἕνα θαμπὸ σπινὸ γαλά-
ζιο φῶς, πάντα δ' ἕνα δωματιάκι τοῦ ἐπιβλη-
τικοῦ χειρῶν, θάμπιζε μπρὸς σὸν κρεβάτι
τῶν νεονύμφων.....

.....Μὰ τὸ ζευγάρι πλημμυριζμένο σὸν
ἄγνωντο μυθῆριο τοῦ πόθου, ἀργοῦσε νὰ
γύρη κι' ἀπόμεινε ξάγρυπνο σὸν παράθυρο,
δυναρμένον ἀπὸ τὸ ποθόπλαστο μυθῆριο
τοῦ σκοταδιοῦ.....

Ἡ ἀνθοπνοὴ τοῦ μπᾶτη, ἀναδεύοντας

νὰ προσκυνήσουν.

Οἱ δρόμοι στρωνόντουσαν μὲ ἄφθονα
λουλούδια καὶ πληθος κόσμου ἔτρεχε μὲ
δακρυσμένα μάτια γύρω ἀπὸ τοὺς δοξα-
σμένους μαχητὰς.

Ἦταν σὸ τέλος τοῦ χρυσοῦ ἐκείνου
αἰῶνος, ποῦ ὁ Μεσολογγίτης ἐκείνος ἀν-
τιστράτηγος ἔστεκε περίφανος κατακτη-
τῆς μέσα σ' τὴν πατρίδα τοῦ Τούρκου
στρατάρχου Κιουταχῆ!

Ἡ ἱστορία ἀνταπέδιδε τὸ φιλοφρό-
νημα.

ΘΕ-Ν-ΑΝ

τὰ φύλλα, ψιθύριζε κάποιο γλυκὸ ξωτικό-
τράγουδο μὲ ὑπερθέρια γλύκα σ' τὴν ψυχὴ
τῶν, π' αἰθερόλαμναν σὸν παλάτια τοῦ πό-
θου· κι' ἀγγαλιασμένοι ἄλαζαν τὸ πρῶτο
φιλί τώρα....

Ἡ γλυκὴ σιγὴ ποδὲς ψυχὴς ὅδε πό-
θησαν καὶ ποδὲς ἐπλάσαν χρυσὰ ὄνειρα!

Μὰ, τὰ ὄνειρα εἶναι πάντα ὄνειρα καὶ
τόσο δειλὰ χαχάνει ἡ πραγματικότης
μπρὸς σ' τὴν διάψευδὴ τους, δὲν ξαφνίζονται
μὲ τὴν πὶν τραγικὴ παραδοτικότητά καὶ τὴν
εὐκολία π' ἡ πρωτοπλάστηκαν.

Ἔδωκε καὶ ὁ δὲ φτωχὸς τραγουδιστὴς, ποῦ,
μὲ τὴν καρδιά σπαραγμένη, προπαθεῖς νὰ
κρατηθῇ σὸν χεῖλν τοῦ δυναστευαίου γιὰ νὰ
μὴν λιγιδεῖ σὸν κρῖο χῶμα.

Ἦθελα νὰ νοιώσω τὸν πόνο σου; μὰ
ποῖς μπορεῖ νὰ διατυπώσῃ σὸν χατὶ τὸ
δυναστεύμα σου; Ποῖς μπορεῖ νὰ μιλήσῃ
τὴν ἀγωνία σου ἄλλος ἀπὸ σεαυτὸν;

Σὲ ἄφηνε μονάχο νὰ τὰ πῆς κι' ἄς μὴ δὲ
νοιώδουν· Φτάνει μονάχα τῆς ψυχῆς σου ὁ
θρῆνος γιὰ ικανοποίησιν κείνων ποῦ πόθη-
δες, κείνων ποῦ ἐπλάδες.....

Τ' ἄδεται ἀναλίσκων τὴν τὴν πλάτεια
μπρὸς σὸν φῶς τῆς αὐγῆς. Τὸ ζευγάρι γε-
μένο σὸν κρεβάτι, μὲ χεῖλν σ' τὴν ἀναλι-
γμένη κι' αὐτὸ σ' τὴν γλύκα τ' ὄνειρου του κι'
ὁ φτωχὸς τραγουδιστὴς δὲν ἀπὸ ὄνειρο νὰ
ἐκνοῦσε πῆγε σὸν χεῖλν τὸν διολὶ καὶ μέγα
σὸν γλυκοχάραμα, ἀκούσθηκε γιὰ τελευ-
ταία φορὰ τὸ τραγοῦδι ποῦ τόδε φορὴς ἡ
καρδιά τῆς τὸ νοσταλγῆσε, ἀκόμα καὶ δὲν
διάβηκαν οἱ χρόνοι ἐκείνοι.

II

Νοιώσω τὸ λάθος μου ποῦ πιάνω ἀπ' τὸ
τέλος, μὰ ἔτσι ἦταν ἡ ἀρχὴ ποῦ μέκανε νὰ
γράψω τὴν ζωὴ τους.

Ἐκεῖνος!

Ἔνα παιδί εἰκοδιπλὸ χρόνων, μὲ κανο-
νικὸ κορμὶ, γλυκὰ ὄνειροπόλα γαλατὰ μά-
τια, δειλὰ ὀρθία πάντα δὲ περιόσαν μετω-
πο, ποῦ τόδε φορὴς διάβασαν, ὅσοι τὸν γνώ-
ρισαν, τὸν περιόσαν ἀντιφάσμα τῆς καρ-
δίας γιὰ κάθε μυδαρὴ πρᾶξη· μὲτὴ λεπτὴ
καὶ μικρὸ στωματάκι μὲ δὴν λεπτὰ χεῖλν, π'
ἀνοιγόκλειναν γιὰ νὰ δείχνουν τὸ ξεχωρισμὸ
τοῦ ἀπ' τοὺς κοινούς ἀνθρώπους.

Ζῶσε μονάχο δ' ἕνα ἐρημικὸ σπιτάκι
ἐμακρὰ ἀπ' τὸ χωριό. Οἱ γονεῖοί του, εἶχαν
πεθάσει ἀπὸ πολλὰ χρόνια τώρα καὶ τοῦ εἶ-
χαν ἀφίδει ἕνα μικρὸ κρηματάκι, τὸ ὅποτον
ἐπούλνδε γιὰ ἐκκλονθῆναι τὴν μουδικὴν ὅπου
δὲς του κάπου σ' τὴν πόλιν. Ὅπως κι' ἔγινε·
γράφηκε σὸν ὁδὸ καὶ δὲ λίγο καιρὸ δια-
κρίθηκε. Θέλησε νὰ ἐκκλονθῇ καὶ πὶν
πάνον, μὰ ἡ ἔλπειν τῶν κρημάτων τοῦ μπό-
διδε τὴν βλάβειν καὶ τὸν τράβηξε σὸν χωριὸ
ρίχνοντάς τον δὲ μεγάλην στενοχώρια. Αὐτὸ
ὅμως δὲν μπόδιζε καὶ τὴν προδοῖ του· τ' ἄ-

ριδοτεχνικά δάχτυλα του, έκτελοῦσαν μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία τὶς πιὸ δύσκολες συνθέσεις κὼν ὁπουδαίων ὑπολογισμῶν τῆς θείας τέχνης, πρᾶγμα ποὺ τὸν ἔκανε παθιγνῶστο ὁτοῦς καλλιτεχνικοὺς κύκλους τῶν παραθεριζόντων ἀριστοκρατῶν τῆς πρωτεύουσας.

Ἐνα δούρουπο ποὺ έκτελοῦσε ἕνα μεταλλοκομμάτι τοῦ «Βάγνερ» μὴ παρὰ ἀπὸ νέους καὶ νέες τῶν καλῶν οἰκογενιῶν, ποὺ παραθέριζαν ἐκεῖ πλησίον, μῆκαν θριαμβευτικά ὅτῳ ὁπίτι του καὶ τοῦ ὀφίξαν τὸ χέρι, ἐξωτερικεύοντας ἔτσι τὸ θαυμασμὸ τους ὅτῳ ταλάντο του.

Ὁ Νέος, ἂν καὶ πειδωμένος, ποὺ ἔκοψαν τοὺς ρευαδμοὺς του, ὥστόσο τοὺς εὐχαρίστησε μὲ θερμότητα· μὰ, ποτὲ ἄνθρωπος δὲν κατακύλησε ἀπ' τὴν ὀνειροφαντασία του ὅτῳ πραγματικότη μὲ τόση ἀταραξία ὅσο ὁ Γιδργος τὴ στιγμή ἐκείνη· γιατί· ἡ πραγματικότη, ὅτῳ ὁποία ξαναγύρισε, δὲν ἦταν ταπεινότερα τῆς θείας τέχνης τῆς Εὐτέρπης, δὲν ἔνοιωσε τὴν κόρη τοῦ ἄρχοντα νὰ τὸν ἀντικρύξῃ μὲ ἕνα ἀπέραντο θαυμασμὸ, ἐνῶ τὰ ὀλόμαυρα μάτια τῆς τὸν συνεπέραναν δὲ ἄφταστη γοητεία.

Ἀληθινὰ ἦταν ὥραία ἡ Δώρα!

.... ἡ κόρη ἔξακολουθοῦσε σχεδὸν τὶς ἴδιες σκέψεις

Ἐνα ζωντανὸ τριαντάφυλλο ὅτῳ δεκαπενεῖα χρόνια του· μὲ ψηλὸ ἀνδρῆμα, λεπτὸ κρουδόδαρκο ὀματάκι, χαριτωμένα κεφάλιακι, ροδοπορόσωπο μὲ λαχαρένια χαλαρή· ῥιδικὰ καὶ δυὸ μεγάλα ῥωτερά ὀκοτάδια, τὰ ὀλόμαυρα μάτια τῆς δουτηγμένα δ' ἀτέλειωτο μυστήριον μυστικοπάθειας.

Ἦταν μοναχοκόρη τοῦ μεγαλύτερου ἑμπορίου τοῦ Καπνοῦ, π. ἢ ἄλλῳ ὅτῳ διαθέσῳ τὸν ὅλον τοὺς χωριάτες καὶ τὶς γαίτες μας, Παραθέριζαν ὅτῳ χωριὸ, λίγο πιὸ πάνω, ὅτῳ μεγαλόπρεπη διγῶνα τους. Ἡ Κοπέλα, ἀναθρεμμένη μὲ τὴ ζωὴ τῶν ἀριστοκρατῶν, περιφρονεῖσε πάντα τοὺς κατωτέρους τῆς καὶ ποτὲ δὲν φανταζότανε πῶς ἕνας ἀπλὸς ἄνθρωπος τῆς τελευταίας κοινωνικῆς τάξης μπορούσε ν' ἀποτελῇ ἐξαίρεσιν ἀπὸ τοὺς ὁ-

μοίους του· καὶ μὲ τὴ στερεὴ αὐτὴ ιδέα τῆς, ἔκανε τὸν κάθε ῥωχὸ νέο, νὰ νοιώθῃ τὴν πικρὴ ἀπανοδείλλα τῆς τάξης του πρῶτο, καὶ δεύτερο νὰ τὴν φαντάξῃ γιὰ κοινὴ ἀριστοκρατία β. υπηγμένη δὲ ἀέναο ὀκλήν μεγαλομανίας.

Φαντάζομαι ὅμως πῶς δὲν ἔφταιγε καὶ αὐτὴ τόσο!

Ὅταν ἡ διδαχὴ εἶναι τέτοια, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ ἀδιάφορο ἂν ὀμως ἔνοιωσε γιὰ πρῶτη φορὰ τὴν ἀπάτη τῆς.

Τοῦ χαμογέλασε μὲ χάρη καὶ ἔδωσε μὲ δουδοχάδι τὸ βλέμμα ἀπάνω του....

..... Μὰ τί συνέβηκε ὅτῳ δυὸ ψυχῆς, ποὺ τὰ μάτια τους ἀπόμειναν καρῥωμένα μέγα ὅτῳ κόρες των, λὲς καὶ κάποια μαγνητικὴ ἐπίδρασιν τὰ κρατοῦσε· κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ νοιώσῃ· οὔτε κ' αὐτὸς ὁ χαριτωμένος κύριος Ἀλκης, ὁ γυιὸς τοῦ δουλευτοῦ, ποὺ τὴν πολιορκεῖ, μᾶλλον γιὰ τὰ πλοῦτη τῆς, παρὰ γιὰ μιὰ ἁρμονία ζωῆς ποὺ γεννᾶται αὐθόρμητη.

Ὡστόσο ἡ κόρη τράβηξε μὲ πείσμα τὴν τὸ βλέμμα μὰ τοῦ κακοῦ! Μέγα ὅτῳ μισοδόκοτῳ τοῦ δωματίου, ἔνοιωσε, γιὰ δεῦτερον φορὰ, τώρα, τὴν ἔλξη τοῦ νέου ποὺ ἕνας ὀτεναγμὸς του, ἀναβριδμένος ἀπὸ κάποια πάλιν, ξετινάχτηκε θίγοντας τὴν καρδιά τῆς, ποὺ κτύπησε ἀκαγόνιστα καὶ τὴν ἔκανε νὰ ψιθυρίσῃ βιαστικά ἕνα χαιρετισμὸ.....

* *

Μὰ τί ἦταν αὐτό; Γιατί ὀτέναξε; γιατί δουγκινήθηκαν τόσο κ' οἱ δυὸ τους;

Ὁ Γιδργος, νοιώθοντας βαθεῖα τὴν ὀλγὴν τῆς ῥτώχιας του, ὀτέναξε ἰδῶς, γιατί δὲν μπορούσε νὰ ῥτά ὀπ ὀτὴν βαθμίδα ἐκείνη, ποὺ νὰ τὸν καθιῥτοῦσε ἰδῶν ἀπέναντι τῶν ἄρχοντοποῦλων ἐκείων.

Μὰ, αὐτὴ γιατί τὸν κύτταξε ἔτσι παράξενα καὶ ὀα νὰ ἀντιλήφτηκε τὴν ὀκλήν του δουγκινήθηκε τόσο; Ἴι δουδοχάει; Μὰ νὰ ἦταν

ἀλήθεια ἡ ὀνειρο αὐτὰ;

Τοῦ χαμογέλασε ἡ ἄρχοντοπούλα δουπονετικά; ἡ γέλασε μὲ εἰρωνία γιὰ νὰ δουνερίσῃ τὸ ταπεινὸ δουλιὰκι, ποὺ ὀήκῳ κεφάλι μπρὸς δ' αὐτὴ τὴν ἄρχοντοπούλα, τὴν ὀποιεῖδα Δώρα, ποὺ ἡ περιφρόνησιν τῆς γιὰ τοὺς μικροὺς ἦταν περιόνυμ;

Αὐτὰ δουρφογυροῦσαν ὅτῳ μυαλὸ του ὤρες τώρα καὶ τοῦ ἔδιωχναν τὸν ἔπνο.

* *

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἡ κόρη ἔακολουθοῦσε ὀχεδὸν τὶς ἴδιες ὀκλήσεις.

Τὸ γλυκὸ βλέμμα τοῦ νέου, τῆς ἔχει κάνει τὸ μυαλὸ ἄνω κάτω.

(Ἀκολουθεῖ)

ΔΙΑ ΤΟΝ ΦΟΒΟ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ

ΑΠΟ καιρὸ ὁ κύριος Νίκος, ἔχοντας μικρὸ ταλάντο, καθὼς ἐνοιῶσε τὸν ἑαυτοῦ τοῦ ἡ μάλλον ἔχοντας συναίσθησιν τῆς καλλι- τεχνικῆς ψυχῆς του, σκεπτόαν νὰ γράψῃ ἕνα ρωμαντζο τέτοιο, ποῦ θὰ τὸν ἐξύψωνε στοὺς γνωστούς του κύκλους· καὶ θὰ τὸν ἔκανε γνω- στοτὸ στο κοινὸ: Καὶ τὸ κατόρθωσε ἰδοὺ πῶς: ἕνα μελαγχολικὸ δειλινὸ τοῦ γενάρη, καθημέ- νος στὴ ζεστασιὰ τοῦ δωματίου του, ἐνῶ ὁ ἥλι- ος μελαγχολικὸς κατηφόριζε στὴ δύση καὶ ἡ γαλήνη τῆς μοναξιάς τοῦ ἔφερνε στο νοῦ του τῆς παλῆς του ἀναμνήσεις, θυμῆθηκε πῶς μιὰ τέτοια ἐποχὴ ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια, ἔτσι ἕνα τέτοιο δειλινὸ, περιέμενε τὴν φιλενάδα του ποῦ τοῦ εἶχε δώσει ραντεβό ...

Ἐπειδὴ ἐκεῖνη ἀργοῦσε καὶ ὁ κύριος Νίκος ἀδυμονοῦσε, σὰν κάθε ἐρωτευμένος, σηκώθηκε καὶ ὠγῆκε πρὸς τὸ δρόμῳ νὰ τὴν προὔπαντήσῃ. Ποῖα κεραμίδα ὅμως! Μὲ σπαραγμένη καρδιά, εἶδε τὴν μικρούλα του νὰ συζητῇ καὶ νὰ χα- ριεντίζεται μ' ἕνα νεαρὸ Δανδῆ! Ὡ! εἶδατε πο- τὲ τίγρη νὰ σκοτώνουν τὸ μικρὸ της; ἄλλο τό- σο καὶ ὁ κύριος Νίκος πόνεσε τὴ στιγμὴ ἐκεῖ- νη. Σκέφτηκε νὰ τρέξῃ καὶ νὰ συντρίψῃ τὸν νεαρὸ μὰ ἡ ἰδέα ὅτι ἦταν ἀνάρμοστο. Σ' ἕνα κα- θῶς πρέπει κύριο, νὰ φερθῇ παιδιόδιαστα, τὸν ἔκαμε νὰ πεπεριμένῃ ὥσπου νὰ τελειώσουν.

Ὅταν ἡ κοπέλα, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα καθυ- στέρηση, πῆγε στο ραντεβό τους, τῆς ἔκανε σκηνὴς, τὴν ἔβρισε μὲ ἀπρεπῆ λόγια καὶ τὸ τέ- λος ἦταν νὰ χωριστοῦνε διὰ... παντός.

᾽Ὡ ἦτο σπουδαῖο θέμα, αὐτὴ ἡ ἀνάμνησις γιὰ ρωμαντζο. Πρῶτα—πρῶτα θὰ παρυσίαζε τὴν γυναῖκα, δαίμονα μὲ πρόσωπο ἀγγέλλου θὰ τὴν ἀποδείκνυε ἄστατη, ψεύτρα, μὲ κανένα ἰδα νικὸ σκοπὸ στὴ ζωὴ της, καὶ μὲ μόνο πρόγραμ- μά της τὴν ἐξολόθρευση τοῦ ἀνδρικοῦ φύλλου. Ὑστερὰ θὰ ἐξακολουθοῦσε.... ὁ διαρκῶς ἀπα- τημένος, ὁ ἀληθινὸς μάρτυρας, τὸ θυμ—ὁ ἄν- δρας—καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ἦτο λοιπὸν σπουδαῖο τὸ θέμα του. Ἄψε— σδύσε λοιπὸν μέσα σὲ μιὰ ὁδομάδα ἀπὸ τότε ποῦ τὸ σκέφτηκε, ἦταν ἔτοιμο. Καταχαρούμε- νος ποῦ τοῦ παρυσιάστηκε ἡ εὐκαιρία νὰ δεί- ξῃ τὸ ἀληθινὸ του τάλαντο, ἔτρεξε στὸν ἀρχὴ συντάκτη ἐνὸς περιοδικοῦ. Ὁ κριτικὸς τὸ διὰ- βας μὲ προσοχὴ καὶ δταν ὁ κύριος Νίκος πῆ- γε νὰ μάθῃ τὴν ἀξία τοῦ ἔργου του, τοῦ εἶπε πῶς ἦταν μιὰ πολὺ κοινὴ ἱστορία, ποῦ ἔχει ψα

λεῖ χιλιάδες, καὶ πῶς τότε μόνον θὰ ἦταν ἀξιος ἐνὸς τίτλου συγγραφέως ἂν μπορούσε νὰ δώσῃ εἰς τὸ κοινὸ ἕνα ἔργο ποῦ νὰ ἔχῃ μιὰ κοινω- νικὴ διδασκαλία.

Ἐνοεῖτε πῶς ὁ κύριος Νίκος ἄκουσε θερεσὲ ὅλα τὰ λόγια τοῦ σοφοῦ καὶ ἔφυγε τρομερὰ τα- ραγμένος χτυπώντας μὲ δύναμη τὴν πόρτα, βρίζοντας θεοὺς καὶ δαίμονας, χαρακτηρίζον- τας ὅλους τοὺς διανοουμένους γιὰ ἀνοήτους.

Σὰν ἔφταξε στο δωμάτιό του καὶ πέρασε ὁ θυμὸς του, ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ προσεκτικὰ τὸ ἔργο του. Τοῦ φάνηκε τόσο γελεῖο ποῦ ἄρχισε νὰ πέρνῃ στὰ σοβαρὰ τὰ λόγια τοῦ κριτικοῦ. Καὶ μήπως δὲν εἶναι ἀλήθεια; τὴν γυναικεῖα ἀστασία δὲν τὴν ἔχουν ψάλλῃ τόσες χιλιάδες συγγραφεῖς; Γι' αὐτὸ λοιπὸν τώρα εὐγνωμονοῦ- σα τὸν κριτικὸ ποῦ τοῦ ὑπέδειξε μιὰ μεγάλῃ βλακειὰ του, δι' αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ ἀκριβῶς καὶ σύμφωνα μὲ τῆς ὑποδείξεις τοῦ κριτικοῦ του. Στὸ πρῶτο σκέφτηκε νὰ γράψῃ κάτι γιὰ τοὺς ἐμπόρους τῆς δόξης, ὅπως χα- ρακτῆριζε τοὺς ἀνώτερους ἀξιωματικούς καὶ νὰ ὑποδείξῃ στο κόσμῳ ὅτι μόνο τοὺς ἀν- δρείους στρατιώτας πρέπει νὰ τιμοῦν μὲ ἀξίω- ματα, αὐτοὺς ποὺ χύνουν τὸ αἷμα τους καὶ ὄχι τοὺς στρατηγούς ποὺ καθισμένοι στὴ ζέστα τους γράφουν τὰ ἐπιτελικὰ σχέδια. ᾽Ὡ ἦταν σπουδαῖο θέμα! Ἐμπρὸς λοιπὸν ἄρχισε νὰ γράφῃ κι' ἔτσι μέσα σὲ δυὸ ὁδομάδες σκάρω- σε ἕνα σπουδαῖο κοινωνιολογικὸ ἔργο τὸ ὁ- ποτεν ἀναμφιδόλως θὰ θαυμάζότανε γιὰ τῆς πρωτότυπες ἰδέες του καὶ θάταν πολὺ διδαχτι- κὸ στο κοινὸ. Ἐὰν τὸ τελείωσε. Τὸ ἴδιο ὁρά- δυ, ἔτρεξε στὰ γραφεῖα μιᾶς ἐπιθεωρήσεως· τὸ ἄφισε καὶ σὲ λέγες μέρες ξαναπέρασε. Φαν- τασθῆτε τώρα τὸ θυμὸ του, σὰν ὁ ἀρχισυντά- κτης τοῦ ἀνήγγειλε, μὲ σδερβίγητα ἑφτα Καρ- δινάλιων, ὅτι τὸ ἔργο του ἔχει ἐπαναστατικὸ χαρακτήρα· καὶ μάλιστα γιὰ τὴ σημερινὴ ἐ- ποχὴ ποῦ ὁ ἐθνικισμὸς διαπνέει ὅλη τὴν ἀν- θρωπότητα—ἦταν βλέπετε ἐποχὴ τοῦ πανευρω- παικοῦ πολέμου—θὰ ἀποτελοῦσε τρέλλα γιὰ τὸ συγγραφεῖα.

Περὶ τὸν νὰ ποῖμε πῶς ἔφυγε στελνωντας στο διάβολο κριτικούς καὶ λογοτεχνία! Σὰν ἔφτασε στο σπίτι του ρίχτηκε ἀσθαινώντας σὲ μιὰ καρέκλα. Σὲ λίγη ὥραν τοῦχαν περάσει κι' ὅλας τὰ νεύρα καὶ ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ τὰ λό- για τοῦ ἀρχισυντάκτου τῆς ἐπιθεωρήσεως Βρῆ-

κε πῶς εἶχε δίκην ο ἄνθρωπος καὶ ἄρχισε νὰ τὸν εὐχαρίστησῃ ποῦ τοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια.

Ρίχνοντας τὰ χειρόγραφα στὸ μπαούλο τοῦ κάθησε σ' ἓνα κάθισμα καὶ ἔπεσε σὲ ἀτέλειωτους ρεμβασμοὺς... ἔξαφνα ἐνοιῶσε νὰ τὸν κεντᾷ παράξενος ὁλοστροφός, ἔτρεξε καὶ κάθησε στὸ γραφεῖο τοῦ καὶ σὲ δυὸ λεπτὰ σκάρωσε ἓνα ποίημα ποῦ ἐξυμνοῦσε ὅλες τῆς ἀρετὲς καὶ τὰ καλὰ τοῦ πολέμου. Σὰν τὸ τελείωσε καὶ τὸ ξαναδιαδύχασε κόντεψε ἀπὸ τὴ μανία τοῦ νὰ φάῃ ὅλους τοὺς ἐχθροὺς τῆς πατρίδος. "Al Nai, ἦταν σπουδαῖος πολεμικὸς διθύραμβος. Σηκώθηκε καταχαρούμενος καὶ τράδηξε γιὰ τὰ γραφεῖα μιᾶς ἐφημερίδος μὲ τὴν ἰδέα νὰ προφτάσῃ τὴν ἐκδοσὴ τοῦ αὐριανοῦ φύλλου. Μπήκε ὁλος φασκρία καὶ τράδηξε ἴσα στὸ γραφεῖο τοῦ ἀρχισυντάκτη: Διαβάστε εἰπε!...

Ὁ ἀρχισυντάκτης τὸν κύτταξε καὶ σούφρωσε τὰ φρύδια: διαδύχασε τὸ χειρόγραφο μὰ ἔπειθ' ἦταν ἄνθρωπος ποῦ ἦ ἠθερεῖς τοῦ "Εγγεῖλος καὶ τοῦ Μάρξ τὸν εἶχαν κἀνὴ νὰ εἶναι ἀμύλητος γιὰ κάθε πολεμικὸ ἄνθρωπο ἔστω καὶ τῆς πένας, πέταξε μὲ πείσμα τὸ χειρόγραφο καὶ φώναξε δυνάτα!

—Τὶ διάβολο, βρὲ ἀδερφέ, τόσες καταστροφὲς προξένησε αὐτὸς ὁ πόλεμος, χῆρες γυναῖκες, ὀρφανὰ, ἐρημιώσεις..... καὶ σεῖς ψέλνετε τὰ καλὰ του; Δὲν σὰς συγκινεῖ ἡ καταστροφὴ τοῦ Βελγίου, τὸ αἷμα.... καὶ ἄρχισε νὰ ἀρᾷδιάζῃ ὅλες τῆς καταστροφῆς; ἀναφέροντας πόλεις κατέστραμμένες, αἰμκμηρὲς μάχες, καὶ καταλήγοντας κατηγοροῦσε τοὺς ἥρωας τῆς.... πένας—πρὸ πάντων αὐτοὺς—οἱ ὅποιοι μὲ τὰ διδάγματά τους προκαλέσανε τὸν ὀλεθρο τὴν κασιτροφὴ καί....

—Τὶ διάβολο χάθηκαν τόσα θέματα ποῦ νὰ ἐξυμνοῦν τὴν ἡσυχὴ ζωῇ;

Ὁ κ. Νίκος τᾶχνε μπρὸς στὴ ρητορεία ἐκεῖ νη καὶ, νοιώθοντας τὴν πραγματικὴ σημασίαν τοῦ ἔργου τοῦ, παραδέχτηκε σιωπηλὰ τῆς γνώμης τοῦ κριτικοῦ καὶ ἔφυγε μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι. Πῆγε στὸ σπῆτι τοῦ καὶ ρίχθηκε σὲ μεγάλες σκέψεις ἐξέτασε μιὰ μιὰ τῆς γνώμης ὅλων τῶν κριτικῶν καὶ παραδέχτηκε στὸ τέλος ὅτι εἶχε ὅλο τὸ δίκιο. Βέβαια ἡ γυναῖκα τὸ πρῶτο ρωμάν-ζο τοῦ, εἶναι γνωστὴ ἱστορία δὲν εἶχεν καμμιά πρωτοτυπία. Ὑστερα, οἱ ἔμποροι τῆς δόξης—τὸ δευτέρό του—ἐπαναστατικὸ καὶ μπορεῖ νὰ σὲ κλείσουν καὶ μέσα χωρὶς νὰ τὸ πάρῃς καὶ χαμπάρι. Τελευταία—ὁ Πόλεμος—ναὶ μὲν σύγχρονο, πατριωτικὸ ἀλλὰ τοῦ Βερνιὲν ἢ σκιές; εἶναι καλὸ αὐτὸ; Ὁχι βέβαια!... Σκέφτηκε νὰ μὴν ξαναγράψῃ μὲ αὐτὸ θὰ ἦταν τὸ μεγαλύτερο ἔγκλημα κατὰ τῆς καλλιτεχνικῆς ψυχῆς τοῦ! Ἀπεφάσισε, ἂν θάγραφε, νὰ

γράψῃ κάτι τὸ νέο, τὸ ἀμερόληπτο, κάτι ποῦ νὰ μὴν θίγῃ κανένα.

Σὰν πῆγε νὰ πῆσῃ, ἀντικρύζοντας τὸ φωτεινὸ ἄστρο τῆς νυκτός, καταλήφτηκε ἀπὸ κάτι πικράδοξο: ἰδέες, ποῦ γέμισαν τὸ κεφάλι τοῦ καὶ ἀπειλοῦσαν νὰ πεταχθοῦν ἔξω, σπάζοντας τὸ κρανίον τοῦ, ἂν δὲν τῆς διευτύπωνε τὸ χέρι καὶ ἔτρεξε γυμνὸς στὸ γραφεῖο τοῦ. Ἡ κόλλες γιόμιζαν ἢ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη καὶ μόλις τὸ χάραγμα κατάφερε νὰ τελειώσῃ. Δὲν κοιμήθηκε καθόλου ὁ ἥλιος βγήκε, ὁ κύριος Νίκος ξαναντήθηκε καὶ ἔτρεξε στὰ γραφεῖα μιᾶς ἐφημερίδος. Ὁ ἀρχισυντάκτης διαδύχοντας τὸ χειρόγραφο, ἔμεινε κατάπληκτος μπρὸς στῆς θαυμάσιες περιγραφὰς τῶν γραφικῶν τοπείων τῆς σελήνης καὶ ἀσφαλῶς θὰ τὸ περνοῦσε στῆς στήλες τῆς ἐφημερίδος τοῦ ἂν ὁ πικρατυχὼν—γιὰ κακὴ τύχη τοῦ κυρίου Νίκου—διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπεῖο δὲν ἀπεδείκνυε, ἐπικαλούμενος ὅλους τοὺς σοφοὺς ἀστρονόμους, ὅτι μονάχα δουνὰ καὶ ἀγριοτοπίες ὑπάρχουν ἐπ' αὐτῆς.

Τότε ὁ φτωχὸς συγγραφεὺς, φασκελώνοντας πάντας—κριτικούς καὶ διανοούμενους ἔτρεξε καὶ ἔκλεισε τῆς παρατηρήσεις τοῦ καὶ τῆς μελέτες τοῦ σ' ἓνα μπαούλο βάζοντας ἓνα ἐπιγράμμι στῆς φυλακισμένες ἐμπνεύσεις τοῦ....

«Διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων».

ΜΩΜΟΣ

ΕΞΥΜΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Δάσκαλος (στὸ μάθημα τῆς ἀφαίρεσεως): Πέτρο ἔχεις 5 μῆλα, ἂν σοῦ πάρῃ ὁ Ἀνδρέας τὰ 3 τί πράξι θὰ κἀνῃς;

Πέτρος: Θὰ τὸν χαστουκίσω κύρ δάσκαλε.

Ὁ παπποῦς (ἀποφθεγματικὰ): Ὁ ὕπνος εἶναι θάνατος.

Ὁ μικρὸς Δαλάκης: Τότε παπποῦ γιατί δὲν ἦρθε ὁ παππᾶς νὰ σὲ διδάσῃ τὸ μεσημέρι ποῦ κοιμώσουν;

Δάσκαλος (στὸ μάθημα τῆς γεωγραφίας): Τί θὰ πῇ παιδί μου γεωγράφος;

Ὁ μικρὸς: Ἐκεῖνος ποῦ γράφει ἐπάνω στὴ γῆ.

Δάσκαλος (στὸ μάθημα): Ποιὸς παιδί μου λέγεται φιλόσοφος;

Ὁ μικρὸς: Ἐκεῖνος ποῦ ἔχει φίλους ὅλους τοὺς σοφοὺς.

ΕΝΑ ΦΑΚΙΡΙΚΟ ΠΕΙΡΑΜΑ

ΑΚΟΜΑ δὲν εἶχα σηκωθῆ ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶχαμε ἰαγεία στὸ ἐργοστάσιο. Ἦμουν ξαπλωμένος καὶ διάβαζα κάτοιο περιοδικό. Σὲ μιὰ στιγμή ἀκουσα χτύπο στὴν πόρτα μου· πέταξα τὸ περιοδικό, πεισμομένος μὲ τὸν πρωτὸν ἐπισκέπτη μου, καὶ στηλώνοντας τὰ μάτια στὴν πόρτα, φώναξα: ἔμπροσ!

Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ φάνηκε ὁ ὑπηρετὴς μου κρατώντας ἓνα γράμμα στὸ χέρι.

—Κύριε, μὲ συγχωρεῖτε πού σὰς ἀνησύχησα, ἔχετε ἓνα γράμμα κατεπείγον, εἶπε.

Τὸ πῆρε. Ὁ ὑπηρετὴς ἔφυγε κλείνοντας πίσω του τὴν πόρτα, Ἄνοιξα βιαστικὰ τὸ φάκελλο καὶ ἔβουρα τὸ περιεχόμενό του. Μὰ, πράγμα παράδοξο, ἀντὶ γιὰ γράμμα βλέπω ἓνα δόλεον, ἄγραφο, χαρτί. Κατάπληκτος τὸ κυττάζω ἐνῶ συλλογίζομαι τὶ διάβολο μοῦ στέλνουν κατ' ἐπείγον αὐτὸ τὸ ἄγραφο χαρτί! Βασάνιζα τὸ νοῦ μου νὰ ἐξηγήσω τὴν αἰτία, μὰ τοῦ κάτου. Τίποτε δὲν μπερνοῦσε στὸ νοῦ μου. Πέταξα τὸ γράμμα θυμωμένος μὲ τὸν ἄγνωστο ἀποστολέα του καὶ ξαναπῆρα τὸ περιοδικό γιὰ νὰ ἐξακολουθήσω τὴν διακοπήσαν ἀνάγνωσιν κάποιας ἐπιφυλλίδος πού παρακολουθοῦσα. Πραγματικὰ βυθίστικα στὴν ἀνάγνωσιν χωρὶς νὰ πολυσκοτιστώ μὲ τὸ γράμμα πού ἀσφαλῶς θὰ ἦταν κάποια γκάφα ἀφηρημένου φίλου μου. Πέρασαν ἔτσι δέκα περίπου λεπτά ὅταν ἔαφνου ἀκούω δεύτερο χτύπο στὴν πόρτα μου.

—Ἐμπροσ! φώναξα μόλις μετὰ βίας κρατώντας τοὺς μύδρους τῶν ὕδρων κατὰ τοῦ νέου ἀδιακρίτου. Μὰ ἡ πόρτα ἔμεινε κλειστή.

—Ἐμπροσ! ξαναφώναξα. Καμμία ὁμως ἀπόκρισις.

Βασίζομαι νὰ σηκωθῶ καὶ μὲ μιὰ χειρνομία χτύπησα τὸ κουδούνι προσκαλώντας τὸν ὑπηρετὴ μου. Σὲ δύο λεπτά τὸν βλέπω νὰ μπαίνει τρεχάτος καὶ νὰ μὲ φωνάζῃ.

—Σηκωθῆτε κύριε σὰς καλοῦν ἐπειγόντως στὸ τελέφωνο.

—Καλὰ ἀφοῦ φώναξα «ἐμπροσ!» γιὰτὶ δὲν μπαίνατε;

—Πότε νὰ 'μπῶ;

—Νὰ! πρὸ οὐίγου δὲν χτυπήσατε καὶ σὰς φώναξα δύο φορές «ἐμπροσ!»

Μὲ κύτταξε σαστισμένος· ὕστερα ρώτησε,

—Ὅταν σὰς ἔφερα τὸ γράμμα;

—Ὅχι παιδί μου· μετὰ. Νὰ τώρα δὲ χτυπήσατε καὶ σὰς φώναξα δύο φορές «ἐμπροσ». καταλαβαίνετε ἢ ὄχι;

—Κάνετε λάθος, κύριε ἐγὼ ἤμουν στὸ τηλέφωνο πού σὰς καλοῦσαν. Νὰ. ἀκοῦτε χτυπᾷ ἀκόμη.

Μῶλο πού ἤμουν νευριασμένος σηκώθηκα γρήγορα καὶ τράβηξα στὸ τηλέφωνο, πού στὸ διάστημα αὐτὸ χτυποῦσε δαιμονικά. Πῆρα τὸ ἀκουστικό καὶ φώναξα ἄλλο—ἄλλο ποιὸς αὐτοῦ;... Καμμιά ἀπάντησις. κρέμασα θυμωμένος τὸ ἀκουστικό καὶ φώναξα τὸν ὑπηρετὴ.

—Τί ἔπαθες; γιὰτὶ μὲ φώναξες; γιὰτὶ δὲν ρωτοῦσες ἐσὺ τί θέλαν; φώναξα ἐξαγριωμένος.

—Μὰ κύριε, μοῦ ἀπήντησε ταραγμένος, ἔσας ζητοῦσαν, καὶ μάλιστα ἐπειγόντως.

Τὸν ἄφρισα καὶ προχώρησα στὸ δωμάτιο μου. Ἐξαφνα τὸ τηλέφωνο ἄρχισε πάλιν νὰ ξαναχτυπᾷ. Ἐτρεξε κι' ἄρπαξα τὸ ἀκουστικό· μὰ πρὶν φωνάξω, ἀκουσα νὰ λένε: γιὰτὶ ἀργεῖτε τόσο;

—Ποιὸς; πού; τί; φώναξα!

...Καμμία ἀπόκρισις! Χτύπησα γεμάτος θυμὸ τὸ κουδούνι. Μὰ τίποτε. Τὸ ἄφρισα γιὰ λίγο καὶ ὕστερα τὸ ξανασήκωσα καλώντας τὸ κέντρον. Μοῦ ἀπήντησαν.

—Τί πάθατε καὶ χτυπᾶτε μιὰ ὥρα τώρα... κύριε; Τόσο βιαστικὸς εἰστε; ἔμπροσ; λέγετε.

—Σὰς παρακαλῶ μὲ ποιὸν ἀριθμὸ μὲ συνδέσατε προηγουμένως;

—Μὰ τί πάθατε κύριε; κανεὶς δὲν σὰς μίλησε οὔτε κανέναν ζητήσε τὸν ἀριθμὸ σας.

Ἄν θέλετε νὰ παίξετε μαζί μας πέστε μας νὰ σὰς κόψωμε νὰ τελειώνῃ.

—Ἐγὼ κυρία μου; κά'ετε λάθος σεῖς θέλετε νὰ παίξετε μαζί μου!

—Παρακαλῶ!

Ἄφρισα τὸ ἀκουστικό καὶ κυττοῦσα χαμμένως τὸν ὑπηρετὴ μου πού στεκόταν σὲ μιὰ ἀκρὴ φοβισμένος.

—Τί σὰς εἶπαν προηγουμένως; ρώτησα.

—Ὅτι σὰς ζητοῦσαν κύριε!

Δὲν εἶναι δουλειὰ πρέπει νὰ ἀναφερθῶ στὴ διεύθυνση συλλογίζομαι, ἐνῶ πῆγαινα στὸ δωμάτιό μου· ἄρχισα νὰ ντύνωμε μὲ σπουδὴ ὅταν ἔξαφνα, ἀντὶ νὰ πάρω τὰ παπούτσια μου, σήκωσα ἀσυναίσθητα τὸ γράμμα σὶὰ χεῖρα μου καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸ φορέσω στὸ πόδι μου· καὶ ἔτσι, σὰν νὰ ξυπνοῦσα ἀπὸ ὄνειρο, εἶδα ὅτι τὸ βαστοῦσα στὸ χέρι. Τὸ κράτησα σαστισμένος κάμποση ὥρα καὶ ἐκεῖ, πού ἔβλεπα πρὶν χαρτί λευκό, μοῦ ἤρθε κάτω, σὰν ζαλάδα καὶ μέσα ἀπ' τὰ φλογισμένα μάτια μου εἶδα νὰ σχηματίζονται στὸ χαρτί μεγάλα κόκκινα

γραμμάτα καὶ νὰ ἀποτυπώται ἡ φράσις: δδὸς Βασιγκτώνος 35.—Ἐτοίμα τρομαγμένος τὰ μάτια μου κύτταξα μὲ μεγάλη ταραχὴ τὸ χαρτί. Τοῦ κάκου ὅμως εἶπα γραμμάτα εἶδα οὕτε τίποτε ἄλλο, πὺ νὰ προδίδῃ τὴν ὑπαρξή τους· τὸ χαρτί ἦταν λευκὸ.

Ὁμολογῶ πὺς ἀρχισα νὰ τρέμω ἀπὸ κάποιο ἀπροσδιόριστο φόβο. Ἐνοιωθῆ νὰ διακλαδίζεται ἐντὶ στὰ νεῖρα μου ἓνα πυρὸ ρευστὸ πὺ μετεβάλετο σὲ ποτάμια ἰδρώτος. Προσπάθησα νὰ ἀνακτῇσω τὴν ψυχραιμίᾳ μου· τοῦ κάκου ὅμως μὲ εἶχε καταλάβει ἓνας ἀγωνιώδης τρόμος σὰν νὰ μοῦ προμηνύετο καὶ μεγάλο κακὸ. Ἐνα συναίσθημα τέλος πὺ μοῦ εἶναι τελείως ἀδύνητο νὰ τὸ διατυπώσω. Πέρασαν ἀρκετεῖς στιγμὲς ἀγωνίας. Ἰστερα μ' ἐπίασε ἓνα εἶγος καὶ ἐνοιωθα τὸ κεφάλι μου βαρὺ. Ὅλα μοῦ φαινόντουσαν θαμπά. Καλὰ—καλὰ δὲν θυμάμαι τί ἔκαμα. Μὰ φαίνεται πὺς μέσα στὸ ὄνειρό μου αὐτὸ—ἄς τοῖσιπῶ ἔτσι—κατέβηκα τὴ σκάλα καὶ πὺς, εἶδα τὸν ὑπηρετὴ μου νὰ μοῦ λέει: Πὺ πηγαίνετε κύριε ἔτσι; θέλησα κάτι νὰ τοῦ εἰπῶ μὰ ἡ φωνή μου πνίγηκε σὶδὸ λάρυγγα· ξακούθησα νὰ περπατῶ χωρὶς νὰ αἰσθάνομαι πὺν πῆγαινα· σὲ μιὰ ὥρα βρισκόμουν μπρὸς σὶδὸν ἀριθμὸ 35 τῆς ὁδοῦ Βασιγκτώνος· ἐκεῖ μὲ ὅ. εἰδὲξῃ ἓνας ψηλὸς κύριος μὲ μαῦρα καὶ χαμογελώντας μοῦ εἶπε: Εἰσθε τόσο ἀνεπίδεκτος μὲ βασανίσατε ἀρκετὰ,...

Ἦταν μεσημέρι κι' ὁ ἥλιος ἔλαμπε ψηλὰ σὰν ξύπνησα. Σηκώθηκα γρήγορα-γρήγορα καὶ ἀρχισα νὰ ντύνομαι. Εἶχα ντυθεῖ· σὲ λίγο μπῆκε ὁ ὑπηρετὴς μου κυτώντας με παράξένα.

—Τί πάθατε τὸ πρωτὶ κύριε

Εἶπε ὕστερα χαμογελώντας.

—Ἐγὼ; φώτισα κατάπληκτος

—Ναὶ σεῖς! καὶ βλέποντάς με ἔτσι κατάπληκτο ξακούθησε,

—Σεῖς δὲν φύγατε τὸ πρωτὶ γυμνὸς μὲ τὰ ἐσώρουχα μόνον; καὶ ὕστερα σὰς ἔφεραν ἀναίσθητον!

Τὸν κυττοῦσα μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ἡ ἀποκαλίψις αὐτῆς μὲ ἀνησυχούσαν: Ἐξαφνα ἀκούσα τὸν ἐφημεριδοπώλην νὰ φωνάζῃ: Τάμς ἡ πρώτη ἐπιτυχία τῶν πειραμάτων τοῦ φακίρου Μιρζά βέη. Κατέβηκα καὶ πῆρα μιὰ· σὶδὸν πρώτη στήλῃ εἶδα τὴν καταραμένη ἐκείνη μορφή πὺ εἶχα εἰδεῖ σὶδὸ.... ὄνειρό μου καὶ πὺ μοῦ θύμησε ὅλη τὴν μαρτυρικὴ μου ἱστορία· πὺς κάτω σὲ μιὰ στήλῃ ὀλόκληρη ὀνόματα εἶδα καὶ τὸ δικό μου ὄνομα πὺς χρησίμευσε γιὰ πρώτη διαφήμισις τῶν πειραμάτων τοῦ ἐπιστήμονος ὕπνωτιστοῦ.

ΜΙΚΡΑ—ΜΙΚΡΑ

Πρῶτος πὺ σήκωσε τὴν σημαία τῆς ἐπανοστάσεως σὶδὸν Κρήτη τὸ-1821, ἦταν ὁ περίφημος ὀπλαρχηγὸς Γεώργιος Τσάλεπης, γυιὸς τοῦ Δασκαλογιάννη, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Σφακείων ἐπὶ τῆς Αἰκατερίνης τῆς μεγάλης

Ὁ πρῶτος Ἑλληὶ στοιχειοθέτης ἦταν ὁ Κρητικὸς Ἀλέξανδρος Γεωργίου. Ἐστοιχειοθέτησε καὶ ἐξέδωκε σὶδὸν Ἐνετία τὸ ψαλτήριον κατὰ τὸ 1486

Τὰ πρῶτα Ἑλληνικὰ τυπογραφεῖα τὰ ἔδρυσεν ὁ Κρητικὸς Ζαχαρίας Καλέργης κατὰ τὸ τέλος τοῦ 15ου αἰῶνος σὶδὸν Ἐνετία καὶ ὕστερα σὶδὸν Ρώμῃ.

Τὸ πρῶτο Ἑλληνικὸ βιβλίον πὺ τυπώθη· ἦταν ἡ γραμματικὴ τοῦ Λάσκαρη. Τυπώθηκε σὶδὸν Μεδιόλανο τὸ 1476.

Πρῶτες Ἑλληνικὲς ἐφημερίδες σύμφωνα μὲ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐκδόσεώς των ἦσαν: ἡ «Ἐφημερίς τὸ 1793» ὁ «Ἑλληνικὸς Τηλέγραφος τὸ 1811» ὁ «Ἀλόγιος Ἑρμῆς τὸ 1816» καὶ ἡ «Καλλιόπη τὸ 1820» πὺ ἐξεδόθησαν σὶδὸν Βιέννῃ. Ἡ «Ἀθηνὰ τὸ 1808» τὸ «Μουσεῖον τὸ 1819» ἡ «Μέλισσα τὸ 1819» σὶδὸν Παρίσι. Στὴν Ἑλλάδα πρώτη ἐξεδόθη ἡ «Ἀστὺ» ἡ τὸ 1802· σὶδὸν Κέρκυρα καὶ σὶδὸν Τουρκία ὁ «Ὁθωμανικὸς Μηνύτωρ μὲ 1835» σὶδὸν Κωνσταντινούπολι.

Κατὰ τὸ ἔτος 1883 ἐξεδόθησαν σὶδὸν Ἀγγλία 6,145 βιβλία διαφόρων εἰδῶν. Κατὰ τὸ 1882 εἶχον ἐκδοθῇ 5,128. Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ βιβλία πραγματεύονται περὶ Θεολογίας.

Ἐνα ὀλόκληρο αἰῶνα πρὸ τοῦ Ἑῤχθαλ ὁ μέγας Βολταίρος ἐπρότεινε νὰ γίνῃ ἐπίσημη διπλωματικὴ γλῶσσα, ἡ Ἑλληνικὴ.

Ὅταν δὲ, τὸ 1770 πᾶρακαλοῦσε τὴν Αἰκατερίνην τὴν Μεγάλην τῆς Ρωσσίας νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἑλλήνας ἀπ' τὸν Τουρκικὸ ζυγὸ, ἔλεγε τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα θ' ἀπέβαινε γλῶσσα Καθολικὴ.»

Μεταξὺ φίλων.

Νίκος—Ἐ! λοιπὸν τὸ ταξιδιόν σου σὶδὸν παρίσι;

Πέτρος—Θαυμάσιον!... πουθενὰ δὲν ἄκουσα νὰ μιλῶν τόσο καλὰ τὴν Γαλλικὴν.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΑ

Ἡ Ζουλιέν ἡ κόρη τοῦ δασοφύλακα ἀνέδινε τὸ μονοπάτι σκεπτικὰ. Χθὲς τὸ δράδῳ μετὰ τὸ φαγὶ ἐνῶ τοιμάστηκε νὰ πάη νὰ κομῇ θῆ, ὅπως πάντα, τὴν φώναξε ὁ πατέρας της καὶ μὲ ἓνα ἐπίσημο τόνο, ποῦ ποτὲ δὲν εἶχε ἀκούσει ὅς· τώρα, τῇ εἶπε τὰ λόγια αὐτὰ, ποῦ καρφώθηκαν στὸ μυαλὸ της:

— Ἀκούσε Ζουλιέττα· χθὲς μοῦ κατήγγηλαν πὼς σὺ ἀγχιπᾷ τὸν Ρακὲν τὸ γυιὸ τοῦ καρδουναρίου. Ἐγὼ δὲν τὸ πιστεύω, μὰ πρόσεξε, ἀν εἶναι ἀλήθεια, διάλεξε ἢ νὰ τὸν ξεχάτης καὶ νὰ μείνης ἢ νὰ σηκωθῇς νὰ φύγης!...

Αὐτὰ τὰ λόγια τὰ τόνισε ὁ γέρος μὲ αὐτὴν ρώτηκα. Μάτην ἡ Ζουλιέττα προσπάθησε νὰ δικαιολογηθῇ· φαίνεται πὼς ὁ γέρος ἦταν καλὰ πληροφορημ'νος· γιὰτὶ ἀπὸ κάτι λεπτομέρειες, ποῦ τῆς ἀνέφερε, πίστευε πὼς ὅχι μόνον τοῦ τὸ εἶχαν πεῖ ἀλλὰ καὶ πὼς ὁ ἴδιος παραφύλαξε καὶ τὴν εἶδε. Τὸ βέβαιον ἦταν πὼς ἀγαποῦσε τὸν Ρακὲν...

Τὸν εἶχε γνωρίσει δύο χρόνια πρὶν· ἦταν μιὰ μέρα ποῦ, κατεδ'όνοντα, στὴ πηγὴ γιὰ νὰ πάρει νερό, εἶδε τὸν νέο νὰ χτυπᾷ ἓνα δένδρον στὴ ρίζα γιὰ νὰ ξεραθῇ καὶ ὑστερὰ νὰ τὸ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ δασοφύλακα τὸν πατέρα της. Μόλις εἶδε τὴν κόρη ὁ Ρακὲν τὰ ἔχασε, γιὰτὶ ἀν αὐτὴ τὸ ἔλεγε τοῦ πατέρα της θὰ τὸν ἐκλείχναν στὴ φυλακὴ γι' αὐτὸ τρέμωντας ἀπ' τὸ φόβον τοῦ τὴν κύτταξε ἀφωϊος...

Πέρασαν δέκα μέρες καὶ ὁ νέος εἶχε χαθῇ· ὁ φόβος τὸν ἔκανε νὰ φύγῃ γιὰ κάμποσον ἀπ' τὸ χωριό· σὰν ἔμως ὑστερὰ ἔμαθε ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ πὼς οὔτε χωροφύλακας, οὔτε ὁ δασοφύλακας τὸν ζήτησε ξαναγύρισε στὸ χωριὸ καὶ μιὰ μέρα παρκαυλάγωντας, τὴν ὥρα ποῦ πῆγινε ἡ κόρη γιὰ νερό, τὴν σταμάτησε καὶ τὴν εὐχαρίστησε καταλόκκινος ἀπ' τὴν ντροπὴν τοῦ Ἡ Ζουλιέττα τὸν κύτταξε καὶ χαμογέλασε. Τὴν ἄλλη μέρα ποῦ τὴν ξανάδε στὴν πηγὴ χαιρετήθηκαν μὲ χαμόγελο. Ἔτσι ὑστερὰ ἀπὸ λίγες μέρες γίνηκαν ἀχώριστοι φίλοι.

Δὲν περνοῦσε μέρα, ποῦ νὰ μὴν ἰδωθοῦν.

Μιὰ μέρα ὁ Ρακὲν τὴν περίμενε σκεπτικὸς. Ἡ Ζουλιέττα σὰν τὸν εἶδε ἔτσι ρώτησε τι ἔχει αὐτὸς δὲν ἀπαντοῦσε πρὸς τὴν κύτταξε θλιμῆναι. Γέμισε τὴν στήμνην καὶ ξεκίνησαν σιωπηλοὶ γιὰ τὸ σπίτι, ὅπως πάντα· σὲ μιὰ στιγμὴ, σὰν ἔρτασαν μέσα στὸ δάσος καὶ κόντευαν νὰ φθάσουν στὸ σπίτι, ὁ νέος τὴν βάσταξε ἀπὸ τὸ χέρι ἀπότομα καὶ τὴν κύτταξε μέσα στὰ μάτια.

— Ζουλιέττα, τῆς εἶπεν, θὰ σοῦ πῶ ἓνα μυ-

στικο μὰ μὴν θυμώσης!

Τὸν κύτταξε ἐκπληκτῇ τὸν εἶδε νὰ τρέμῃ καὶ τὰ μάτια τοῦ ν' ἀργοπαίζουσιν ἑτοιμα νὰ χύσουν δάκρυα.

— Τί ἔχεις; ρώτησε πιάνωντάς του τὸ χέρι;

Κάτι θ' ἔλεγε νὰ πῇ μὰ δὲν μπόρεσε· ἔγειρε τὸ κεφάλι τοῦ καὶ τοιμάστηκε νὰ φύγῃ. — Μὰ ἡ νέκ τὸν βάστηξε καὶ τὸν κυτοῦσε στὰ μάτια. Τότε τῆς πῆρε τὸ χέρι καὶ τὸ φίλησε μὲ θερμότη· χωρίστηκαν.

Ἡ Ζουλιέττα ἔφυγε κατακόκκινη. Σὰν ἔρτασε στὸ σπίτι της ἄρχισε νὰ σκέπτεται τὸ πικρῶστον φέροισμον τοῦ Ρακὲν. Τὴν ἄλλη μέρα δὲν θέλησε νὰ πάη γιὰ νερό καὶ ἔστηλε τὴν μικρὴ ἀδελφὴν της. Σὰν ὁμοῦ ρώτησεν τὴν μικρὴν ἀν εἶδε τὸν Ρακὲν στὴν πηγὴ καὶ ἔμαθε πὼς ἦταν τότε ἡ λύπης της μεγάλωσε καὶ θύμωσε μὲ τὸν ἑαυτὸν ὅτι, γιὰτὶ δὲν πῆγε. Ἦθελε νὰ πάη αὐτὴ μὰ δὲν πῆγε ἐπειδὴ νιρεπόταν ν' ἀντικρίσῃ τὸ νέο. Τώρα σὰν εἶδε πὼς οὔτε κι' αὐτὸς νιρεπόταν, πρὸς τὴν περίμενε κατάλαβε πὼς ἦταν ἀδικη ἢ προσβολὴ ποῦ τοῦ ἔκαμε, γιὰ ἓνα πράγμα ἐντελὸς φυσικόν. Τὴν ἄλλη μέρα πῆγε νωρὶς—στὴν πηγὴ μὰ ὁ Ρακὲν πούθενά δὲν φαινόταν. τοῦ κάκου πρόσμενε ἴσως ποῦ νύχτωσε. Τέλος σηκώθηκε καταλυπημένη καὶ προχώρησε γιὰ τὸ σπίτι.

Ὁ Ἥλιος εἶχε γύρει πιά καὶ τὸ σκοτάδι ἄρχισε ν' ἀπλώνεται σιγά—σιγά στὸ δάσος, ὥστος ὁ Ἡ Ζουλιέττα προχωροῦσε ἀργὰ χωρὶς νὰ φοβᾶται τίποτα ὅταν ἔαφνου π'σὼ ἀπὸ ἓνα μεγάλο δένδρον πρόβαλε ὁ Ρακὲν καὶ τὴν σταμάτησε· εἶπε κάτι λόγια σὰ ζητώντας συγγνώμην μὰ ἡ Ζουλιέττα δὲν τὸν ἄφισε νὰ τελειώσῃ, ρωτώντας τον γιὰτὶ δὲν ἦταν στὴν πηγὴ. Τότε ὁ νέος τὴν ἔλειψε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν φίλησε πολλὰς φορές. Ἀπὸ τότε ἡ Ζουλιέττα τὸν ἀγάπησε πολὺ. Κάθε μ'ραν σμίγαν στὴν πηγὴ καὶ ἦσαν πολὺ εὐτυχημένοι... Μὰ τὴν ὥρα τελευταία γέρος κάτι κατάλαβε καὶ τᾶφενε ἀπ' ὅξω, ἀπ' ὅξω. Τέλος χθὲς τὸ δράδῳ τῆς εἶπε ἔξω ἀπ' τὰ δόντια. Θέλησε νὰ τοῦ δικαιολογηθῇ δὲν τὰ κατάφερε καὶ ἔφυγε συντρυμὴν γιὰ τὸ κρεββάτι της. Ὅλη τὴν νύχτα σκεπτόταν τὸ τι νὰ κάνῃ. Κατάληξε στὸ συμπερασμα νὰ παρεκαλέσῃ τὸν Ρακὲν νὰ πάη νὰ τὴν ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα της, γιὰτὶ οὔτε χωρὶς αὐτὸν μποροῦσε νὰ ζήσῃ οὔτε χωρὶς τὸν πατέρα της. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ βραδάκι, μὲ χίλιες δυὸ προφυλάξεις τὸν ἀντάμωσε καὶ θέλησε νὰ τοῦ τὰ πῇ μὰ πρὶν προκάμῃ ν' ἀνοίξῃ τὸ σπ-

μα της, νάσου μπρός ο πατέρας που γύριζε από το δάσος. Ο Ρακέν θέλησε κάτι να του πη μὰ δ γέρος σήκωσε το ραβδί που κρατούσε και τὸν χτύπησε στὸ μάτι ὑστερὰ ἔβαλε μπρός τὴν Ζουλιέττα κι' αὐτὸς ξακλουθοῦσε ἀπὸ πίσω καταφουρτισμένος. Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἡ Ζουλιέττα ἀνέβαινε τὸ μονοπάτι βιαστικῇ μπηκε στὸ σπίτι της καὶ σὲ λίγο μπηκε κι' ὁ γέρος...

— Ἐμπρός, εἶπε ἄγρια, ἐτοιμάσου νὰ φύγεις. τὸν κύτταξε σιωπηλῇ μὰ ὁ γέρος δὲν ἀστειεύεται νὰ ἔφερε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ ὑστερὰ ἔκλεισε καὶ πῆγε καὶ κάθησε πλάι στὸ τζάκι σκεπτικὸς.

Ἡ Ζουλιέττα σὰν δρέθηκε ἔξω καὶ εἶδε τὴν ἔρμηιά που ἀπλωνόταν γύρω, φοβήθηκε καὶ χτύπησε νὰ τῇ ἀνοίξουν μὰ ὁ γέρος, ἀσυγκί-

— Ἐλα κοντὰ, εἶπε σιωπηλὸς

νητος δὲν κουνήθηκε καθόλου ἀπὸ τὴ θέση του. Μάταια ἡ μικρὴ ἀδελφὴ της ἔχυνε δάκρυα. Ὁ θυμὸς τοῦ γέρου ἦταν μεγάλος...

Ὅστος ὡς ἡ νύχτα προχωροῦσε καὶ τὸ κρὸς ἔτσουζε. Ἡ Ζουλιέττα ξακλουθοῦσε νὰ μένη ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα κλαίγοντας. Τὸ πρωτὶ, θαλίνοντας, ὁ γέρος γιὰ τὴν συνηθισμένη του περιοδεία στὸ δάσος, βρέθηκε κατάπληκτος μπρός σ' ἓνα σῶμα που ἦταν ριγμένο πλάι στὸ σκαλοπάτι. Σίμωσε μὲ καρδιά ραγισμένη καὶ μετανοιωμένος γιὰ τὸ σκληρὸ φέροισιμο του καὶ τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του. Μὰ ἡ κόρη δὲν αἰσθανότανε τὸ κρὸς τῆς περασμένης βραδυᾶς τῆς ἔφερε ἓνα μεγάλο πυρετὸ. Τὴν ἔφερε στὸ κρέββατι της καὶ κάθησε πλάι. Περίμενε νὰ σινέρθῃ μὰ τοῦ κάκου ὁ πυρετὸς τῆς δυνάμωνε ὅλο παραμιλοῦσε,

προφέροντας: Πατέρα, Ρακέν!...

Πρὸς τὸ μεσημέρι ἡ κατασὰς τῆς χειροτέρεψε, ὁ γέρος κατέδρακε στὸ χωριὸ καὶ ἔφερε τὸ γιατρό· ὁ γιατρός, ἔφυγε ἀπὸ τοῦ; καλοῦς ἐπιστήμονας, διέγνωσε πνευμονία καὶ διέταξε φάρμακα. Μὰ ὅτι κι' ἂν ἔκαναν ἦταν ἀργὰ πιά. Ἡ ἀρρώστια εἶχε προχωρήσει ἀρκετὰ καὶ ὁ πυρετὸς δὲν τῇ ἔπεφτε καθόλου. Πέρασαν τέσσαρες μέρες ἡ κόρη εἶχε τόσο καταβληθεῖ ποῦ ἦταν δύσκολο νὰ τὴν ξεχωρίσει ἀπὸ πτώμα' στὸ δειλινὸ ὁ πυρετὸς ἄρχισε μὲ δυνατότητα ὁ γέρος βλέποντας τὴν κατάσταση που δημιουργήσε ἡ αὐστηρότητος ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Τὰ λόγια, τῇ; ἄρρωστης πάνω στὸ παραμύθιο της, τὸν μαχαίρωναν. Ρακέν! Πατέρα!.. λυπήσου, φώναζε. Σηκώθηκε θαρραλέος καὶ σίμωσε τὴν ἄρρωστη.

— Θέλεις τὸν Ρακέν; ρώτησε.

— Ὁχι! θὰ θυμώσῃ ὁ πατέρας φώναξε.

Ὁ γέρος βγήκε ἔξω πῆρε τὸ ραβδί καὶ κίνησε γοργά. Σὲ λίγο ἦταν μπρός στὸ σπίτι τοῦ καρδουιόρη. Χτύπησε δειλὰ τὴν πόρτα καὶ ὁ νέος παρουσιάστηκε μπρός του μὲ πρισμένο τὸ μάτι, ὁ γέρος κατέδρακε τὸ κεφάλι...

— Ἐλα κοντὰ, εἶπε, παρακλητικὰ...

Ὁ νέος τὸν ξακλούθησε μηχανικὰ φτάσανε στὸ σπίτι· ὁ δασοφύλακας τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἔφερε κοντὰ στὸ κρεββάτι.

— Ζουλιέττα, φώναξε μὲ σπαραγμὸ ὁ νέος.

Ἡ κόρη ἀνοίξε τὰ μάτια καὶ κύτταξε χαμμένη. Τὴν ἔπιασε στὸ κεφάλι καὶ ἀδιαφορώντας στὴν παρουσία τοῦ γέρου τὴν φίλησε στὰ ὦχρά καὶ τὴν φωνάζοντας:

— Ζουλιέττα ἐγὼ εἶμαι δὲν γνωρίζεις τὸν Ρακέν σου;

Τότε συνέδρακε κάτι παράδοξο. Ἡ ἄρρωστη μισοσηκώθηκε ἀνίξε τὰ σδυμμένα μάτια της πὺ λάβαν μιὰ φωτεινὴ λαμπρότητα, καὶ κύτταξε τὸ νέο πολλὴ ὥς που σὲ λίγο τὰ μάτια δάκρυσαν κι' ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ νέου νεκρὴ ἐνῶ ὁ γέρος δάσταγε τὴν καρδιά του, που ξαφνικὰ σταμάτησε μπρός στὸ ἀποτέλεσμα τῆς αὐστηρότητός του.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΓΙΑ... ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ!

Ὁ ἔρως εἶναι δένδρον αὐτοφυὲς εἰς τὰ δάθη τῆς ψυχῆς ριζούμενον, θάλλον δὲ καὶ ἐπὶ ἔρειν πωμένης καρδίας.

(ΟΥΓΓΩ)

Ὁ ἔρως ἄρχει τῶν ἀνθρώπων συγχρόνως καὶ τῶν Θεῶν.

(ΑΝΑΚΡΕΩΝ)

ΠΗΓΑΣΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διευθυνομένη υπό ομάδος λογίων
Γραφείας Ζενοῦ. «Κνωδδός» ἐναντι λουτρῶν
Συνδρομαί
Ἐδωτερικὸς ἐπιδία δραχμὰς 60
» Ἐξάμηνος 30
Ἐπιδολαι καὶ ἐμβάσματα Γεώρ. Ν. Ἀνα-
στόπουλον.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ἽΟ διάσημος γλύπτης Ντοβίντ ντ' Ἀνζέκρατοῦσε κάποτε ἐπὶ πολλὴν ὥραν στὰ χέρια του τὸ μικροκαμωμένο χερσάκι τῆς κυρίας Ρεκαμιέ, μέ τὴν ὁποίαν κουβέντιαζε. Ὅταν ἡ κυρία Ρεκαμιέ, θέλησε νὰ φύγῃ, καθὼς ἔκανε νὰ τραβήξῃ τὸ χέρι τῆς ἐπ' τὸ χέρι τοῦ γλύπτου, Ντοβίντ χαμογέλωντα τῆς εἶπε.
— Ἴδου τὸ μεγαλότερο ἀριστούργημα ποὺ βγῆκεν ἀπὸ τὰ χέρια μου.....

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κονράδ, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰδρυτὴς τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, διεξεδίκησε τὴν θέσιν του κάποιος πλούσιος ἐπαρχιώτης, ὀνόματι Λερού. Ὁ ἀκαδημαϊκὸς Πατρὺν κατώρθωσε μόλις τὴν τελευταίαν στιγμὴν νὰ ματαιώσῃ τὴν ἐκλογὴν του μετὰ τὴν ἐξῆς ἀποστροφὴν.

— Ἕνας ἀρχαῖος Ἕλλην, εἶπε, εἶχε μίαν θαυμασίαν λύραν. Κάποτε τοῦ ἔσπασε μία χορδὴ καὶ ἀντὶ νὰ βάλῃ μία νῆς, ὅπως οἱ ἄλλες, ἔβαλε μὴ ἀσημένια. Μὲ τὴν ἀσημένια χορδὴ ὅμως ἡ λύρα ἔχασε τὴν ἀρμονίαν τῆς.

Ἡ παραβολὴ εἶχε θαυμάσια ἀποτελέσματα. Ἡ Ἀκαδημία ἐπείσθη νὰ μὴ ἐκλέξῃ ὡς μέλος αὐτῆς ἓνα ἄξεστον ἐπαρχιώτην, ποὺ δὲν διέθετε παρὰ μόνον τὸ χρῆμα.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ
ΑΠ' ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

— Δικαίωμα κρίσεως δραχμαὶ δύο (εἰς γραμματόσημα).

— Συνεργασία μὴ συνοδευομένη ἐκ διδράχμου γραμματοσήμου δὲν λαμβάνεται ὅπ' ὄψιν.

— Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἐημοσιεύονται μόνον κατόπιν ἐγκρίσεως.

Τ. Σ. Α. Ἡράκλειον:—Θὰ συνεννοηθεῖται μετὰ τὸν ἀντιπρόσωπὸν μας. Γ α ζ ι α ν. Ἐνταῦθα:—Περᾶστε ἀπ' τὰ γραφεῖα μας. Ζ. Ν. Μ. Μάλιστα. Θὰ καθιερώσωμι μίαν στήλην ἀνταποκριτῶν Β. Ν. Κ. Ρέθυμνον: Στεῖ' ατε μας κατὰ λόγον.

ΓΥΡΩΣΤΑ ΕΘΙΜΑ

Στὴ Βρετάννῃ τῆς Γαλλίας ὑπάρχει τὸ κατωθὶ παράδοξον ἔθιμον:

Ἀφοῦ θὰ εὐλογηθῇ ἀπὸ τὸν παππᾶ τὸ νυφικὸ ζευγάρι, ὁ γαμπρὸς στρέφεται πρὸς τὴν νύμφην καὶ τῆς καταφέρει ἓνα δυνατὸ ῥάπισμα, λέγων συγχρόνως: «Αὐτὸ θὰ συμβαίνει ὅταν θὰ με δυσαρρεστῇς.» Καὶ ἀφοῦ κατόπιν θὰ τὴν φιλήσῃ, συνεχίζει: «Καὶ αὐτὸ θὰ συμβαίνει ὅταν θὰ μ' εὐχαριστῇς.»

Κάποιος Βρεταννὸς νυμφευθεὶς μίαν χωριατοπούλα Γερμανίδα ἔδωκε σ' αὐτὴ τὸ νενομισμένον ῥάπισμα, ἀλλὰ ἡ εὐρωστὴ χωριατοπούλα μὴ γνωρίζουσα τὸ ἔθιμο τοῦτο ἀνταπέδωκεν ἀμείσως τὸν σιάμπυ'ο χωρὶς νὰ περμείῃ τὸ φίλημα.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Στὴν Τριάπεζαν.

Ὁ πελάτης—Θέλω νὰ μιλήσω στὸ διευθυντή σας.

Ἵπάλληλος—Ἀκριβῶς πρὸ ὀλίγου τὸν φυλάκισαν, ἀλλ' ὅμως δύνασθε νὰ καταθέσετε τὰ χρήματά σας.....

Ἕνας σύζυγος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του ὑπέκυπτεν εἰς τὰς τὰς θελήσεις τῆς συζύγου του, ἤρchiσε, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον τὴν διαθήκην του: Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη μου θέλησις.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ὁ σύζυγος ἔχει γιαντρικὸ ποῦ θεραπεύει ὅλας τὰς ἀσθενείας τῶν κοριτσιῶν.

ΜΟΛΙΕΡΟΣ

ΕΔΩ ΚΑΙ ΉΚΕΙ

Ενας Δεοβίση—ἀναφέρει μιὰ Περσική παροιμία—προσαθοῦσε νὰ πείσῃ ἓνα λύκο; ὅτι ἔπρεπε ν' ἀλλάξῃ ζωὴ, νὰ μὴν εἶναι τόσο ἄγριος καὶ τὸν ἐξώρκιζε νὰ μὴν χύσῃ ποτὲ αἷμα, ἀλλὰ νὰ τρέφεται μὲ χορταράκια.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνηκε ἓνα κοπάδι πρόβατα....

—Τελείωνε γρήγορα, τοῦ ἀπήντησε ὁ λύκος, γιὰ νὰ προλάβω ν' ἀρπάξω κανένα πρόβατο, πρὶν μοῦ φύγουν!

* *

Κάποιος ἀγύρτης ἔκανε τὸ θαυματοποιό. Ὁ Χαλίφης Μαμουὺν τὸν ἐκάλεσε στὸ πάλαι του καὶ τοῦ ἐξήτησε νὰ κάνῃ θαῦμα.

—Τὶ θαῦμα θέλεις νὰ κάνω; ἐρώτησε ἄπα-
θῶς ὁ ἀγύρτης.

—Νὰ φτιάξῃς ἓνα πεπόνι.

—Δώστε μου μιὰ προθεσμία τριῶν ἡμερῶν.

—Ὁχι.... Σὲ διατάσσω νὰ τὸ φτιάξῃς ἀμέσως.

—Ἀμέσως! Ἐφώνησε ὁ ψευδοπροφήτης. Ὁ Θεὸς ποῦ ἔκανε τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ σὲ ἔξι μέρες, θέλει τρεῖς μῆνες γιὰ νὰ φτιάξῃ ἓνα πεπόνι, καὶ σεῖς θέλετε νὰ τὸ φτιάξω ἡμέσως;

Χάρις εἰς τὴν ἐξυπνὴ ἀπάντησί του, ὁ ψευδοπροφήτης ἐγλύτωσε τὴ ζωὴ του.

* *

Ενας Βερβερίνος ἔλειπε ἀπὸ τὴν πατρίδα του. Στὸ μέρος ὅπου ἦταν ἐπῆγε ἓνας πατριώτης του. Ὁ Βερβερίνος τὸν βούηκε καὶ τὸν ρώτησε τί νέα ἔφερνε ἀπὸ τοὺς δικούς του.

—Εἶναι ὅλοι καλά; τοῦ εἶπε.

—Χμ..... Καλὰ..... τὸ σκυλλὶ σου ὅμως ψόφησε.

—Πῶς ψόφησε;

—Εἶχε φάῃ πολὺ ἀπὸ ἓνα ψόφιο ἀρνί.....

—Ποιὸ ψόφιο ἀρνί;

—Τὸ δικὸ σου.

—Τὸ ἀρνὶ μου ψόφησε;

—Ναί..... Ἐπεςε στὸ λάκκο πρὶν ἔσκαβαν τῆς γυναίκας σου κι' ἔσπασε ἓνα πόδι. Σὲ λίγες μέρες ψόφησε.

—Ἐσκαβαν λάκκο τῆς γυναίκας μου!

Ναί..... Πιθανὸ ἢ δυστυχισμένη ἀπὸ τὴ λύπη της....

—Ἀπὸ τὴν λύπη της; Τὶ θέλεις νῆ πῆς;

—Πέθανε ἀπὸ τὴ λύπη ποῦ ἔχασε γιὰ δυὸ ὄρες τὸ παιδί σου.....

—Πέθανε καὶ τὸ παιδί μου;

—Ναί.... Ἐπεςε τὸ σπῆτι σου κι' ἓνα δοκάρι, τὸ χτύπησε στὸ κεφάλι!

(Συνέχεια καὶ τέλος ἐκ τῆς 2ας Σελίδος)
τῆς ἀντικαθρέπτιζα / στὴ βουρκομένη λίμνη του τὴν, ὄνειρεμένη εὐτυχία της!....

.....Γύρω ἔρμιὰ

Ἡ φανασία ὥστόσο τρέχει.... Σὲ λίγο ἓνα ξανθοπλόκαμο, μὲ γλυκὰ καστανόματα ἀγένιο παλληκάρι, στέκεται κάτω ἀπ' τὸ ἀρχοντικό.... Εἶναι ὁ ὠραιότερος νεῖδος. Προχώρησε λίγο ἀκόμα καὶ ὕστερα σήκωσε τὰ ταπεινωμένα μάτια του ἐνῶ δυὸ διαμαντοδάκρυα κυλοῦν στὰ χνουδάτα μάγουλά του.... Σὲ λίγο μιὰ ραγισμένη φωνὴ ξεχύνει φθόγγους ἀπολλωνίου ἄσματος!

....Τὸ ἀηδῶνι σιωπᾷ καὶ ἀφουγκράζεται τριγύρω ἔρημιὰ μὲ μόνο τὸ βασιλῆα τραγουδιστή.... Ἡ νύχτα προχωρεῖ. Ἡ λιγερὲς ξαγρυπνοῦν οἱ... στεναγμοὶ ἀντηχοῦν.... μὰ μόνο γι' αὐτήν.... γιὰ τὴν ἀρχόντισσα πονεῖτο παλληκάρι.... Σελίγο, νάτην ξεπροβάλλει....

....Τ' ἀστέρια ξελάμπουν καὶ τὸ φεγγάρι σβύεται· τὸ σκοτάδι φωτίζεται μὲ μιὰς ἀπὸ τὴν ἐξωτικὴ καλονή.... Ὁ νεῖδος γονατίζει.... Ἡ λιγερὲς χλωμαῖζουν ἀπὸ φθόνο.... μ' αὐτὴ.... ρίχνει ἓνα ἀκόμη περίφανο βλέμμα καὶ ξαναγυρνᾷ κλειώντας τὸ παράθυρο γιὰ νὰ καθίσῃ στὸ λαστιχένιο καναπέ.... Ἀκούει πικρὸ κλάμμα! Μὰ δὲν εἶναι καὶ τόσο κακὴ! Ἡ καρδιά της λιγίζει εὐκολα καὶ σὲ λίγο νάτην προχωρεῖ νὰ δώσῃ ἐλπίδα στὸ νέο· ἀνοίγει τὸ παράθυρο ρίχνει μὲ οἶκτο τὸ βλέμμα κάτω καὶ.....

Γύρω ἔρμιὰ. Ὁ δρόμος ἔρημος καὶ τὸ σκοτάδι βαρὺ!

Δίπλα, σαρακοφαγώμενος καναπὲς, τὸ κρεβάτι σανιδένιο καὶ ψηλάστὸ κονοστάσι τὸ καντύλι καίει ρίχνοντας ἀμφίβολες τῆς ἀχτίδες του... τόσο πρὶν νὰ διακρίνῃ κανεὶς τὴ φτωχὴ καμπούρα!....

ΔΗΜΟΣ ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΗΣ

(* Ἀπ' τὴ δεξιὰ ἀλφειοποιημένες ζωὲς *)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΔΟΥΗΣ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΣ: ΣΤΗΘΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Πλατεία Σπλάντζιας

Αριθ. Τηλ. 2.13

ΙΑΤΡΟΣ
Μ. Μ. ΞΕΝΟΥΔΑΚΗΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ-ΜΑΙΕΥΤΗΡ
 ὁδὸς Καστέλλι

Ο

ΠΗΓΑΣΟΣ

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ

ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ

ΔΙΑ

ΚΑΘΕ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ

ΑΛΤΙ

τὰ μωδέρνα
 κουστούμια σας

ὅλοι στὸ

καλλιτεχνικὸν ἐμπορο-
 ραφεῖον τοῦ κ.

ΧΑΡ. ΠΙΠΕΡΑΚΗ

(Ἐναντι Ἰδαίου Ἀντρου)

ΚΑΦΕΣ ΑΓΝΟΣ ΓΗΗΣΙΟΣ
 ΜΟΝΟΝ ΣΤΟ
 καφεκοπτεῖον
ΥΙΩΝ Κ. ΤΖΕΔΑΚΗ
 (Καλὲ Καπισί)
 ΘΑ
 ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ

Εἰς τὸ Ζαχαροπλαστεῖο

Β. Γ. ΨΑΡΟΥΔΑΚΗ

ΘΑ ΒΡΗΤΕ

Φρέσκα ἀγνὰ Γλυκί-
 σμιτα, ὠραῖα Φρουτ
 γλασέ, εὐγεστα Σοκολα-
 τατάκι κλπ.

ΛΕΧΕΤΑΙ

ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ

διὰ γάμους
 ἀρραβῶνας
 καὶ βαπτίσεις

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

Παριζιάνικου Σικ καὶ Ἀθηναϊκοῦ γούστου

ΚΑΠΕΛΛΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΝ

εὐρίσκεται μόνον στὸ ΠΙΛΟΠΟΙΕΙΟΝ τῆς κυρίας

ΚΡΥΣΤΑΛΩΣ ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ

ΣΧΟΙΝΟΠΛΟΚΑΔΙΚΑ

ΤΑ ΨΑΘΑΚΙΑ ΣΑΣ

μόνον σεοῦ

ΒΑΤΙΚΙΩΤΗ

(ὁδὸς Νόελ)

ΜΟΝΟΝ Ο "ΠΗΓΑΣΟΣ" ΕΡΕΙ ΝΑ ΛΙΑΦΗΜΙΖΗ

ΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΥΠΟΚΑΜΙΣΩΝ

Α. Ι. ΚΟΥΚΟΥΡΑΚΗ

ΠΑΛΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ

ΚΑΙ

τὸν πλέον ἰδιότροπον

ΠΕΛΑΤΗΝ ΤΟΥ

